

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ OBCE

EVALUATION OF THE ECONOMY OF SELECTED MUNICIPALITY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Lenka Rajnetová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

BRNO 2017

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Lenka Rajnetová**
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a daně
Vedoucí práce: **doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.**
Akademický rok: 2016/17

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Zhodnocení hospodaření vybrané obce

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce: rozpočtové hospodaření obce
Analýza a zhodnocení rozpočtového hospodaření obce
Vlastní návrhy řešení, posouzení jejich přínosů
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je na základě důkladné analýzy a zhodnocení rozpočtového hospodaření vybrané obce navrhnout taková opatření, která povedou ke zvýšení příjmů a optimalizaci výdajů.

Základní literární prameny:

KOČÍ, R. Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou. 1. vyd. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-28-1.

PEKOVÁ, J. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.

PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktual. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2016/17

V Brně dne 28.2.2017

L. S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zaměřuje na zhodnocení hospodaření obce Dolní Dobrouč v letech 2012-2016. První část je založena na teoretických poznatcích o veřejném sektoru, rozpočtové soustavě, obcích a jejich rozpočtech. Druhá část zahrnuje popis základních informací vybraného subjektu a zhodnocení jeho současného hospodářského stavu, zejména příjmů a výdajů. Poslední část obsahuje návrhy na možná zlepšení hospodaření obce Dolní Dobrouč.

Abstract

The Bachelor's thesis deals with the evaluation of the economy of the Dolní Dobrouč municipality between the years 2012 and 2016. The first part focuses on theoretical knowledge on public finance, budgetary system, municipality and municipal budget. The second part contains basic information about selected subject and assessment of its financial situation – especially the revenues and the expenditures. The last part offers suggestions for possible improvements in the economic procedures of the Dolní Dobrouč municipality.

Klíčová slova

veřejné finance, obec, rozpočet, příjmy, výdaje, hospodaření obce

Key words

public finance, municipality, budget, revenues, expenditures, financial management of municipality

Bibliografická citace

RAJNETOVÁ, L. *Zhodnocení hospodaření vybrané obce*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2017. 89 s. Vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 26. května 2017

podpis studenta

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní doc. Ing. Evě Lajtkepové, Ph.D., za vedení mé bakalářské práce, za její cenné a odborné rady i čas. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům Obecního úřadu v Dolní Dobrouči, kteří mi ve všem vyšli vstříc a poskytli potřebné informace a materiály. V neposlední řadě patří moje poděkování také rodině a přátelům, kteří mě při psaní této práce podporovali.

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ.....	12
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE: ROZPOČTOVÉ HOSPODAŘENÍ OBCE.....	13
2.1 Veřejný sektor	13
2.1.1 Veřejná správa	14
2.2 Rozpočtová soustava ČR.....	15
2.3 Obec	16
2.3.1 Působnost obce	17
2.3.2 Druhy obcí	17
2.3.3 Orgány obce	18
2.4 Hospodaření obce.....	21
2.4.1 Rozpočet obce.....	22
2.4.2 Rozpočtový proces.....	22
2.4.3 Rozpočtová skladba	24
2.4.4 Příjmy rozpočtu obce	25
2.4.5 Výdaje rozpočtu obce	29
2.4.6 Závěrečný účet obce	30
2.4.7 Přezkoumání hospodaření a monitoring obce.....	31
3 ANALÝZA A ZHODNOCENÍ ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ OBCE	32

3.1	Obec Dolní Dobrouč	32
3.1.1	Základní údaje.....	32
3.1.2	Historie.....	33
3.1.3	Struktura obecního úřadu.....	34
3.1.4	Složení obyvatelstva	35
3.2	Schválený a skutečný rozpočet obce.....	35
3.3	Skutečné příjmy a výdaje obce v letech 2012-2016.....	41
3.4	Skutečné příjmy obce v letech 2012-2016	43
3.4.1	Daňové příjmy	45
3.4.2	Nedaňové příjmy.....	52
3.4.3	Kapitálové příjmy	53
3.4.4	Přijaté transfery	54
3.5	Skutečné výdaje obce v letech 2012-2016	56
3.5.1	Běžné výdaje.....	57
3.5.2	Kapitálové výdaje	59
3.5.3	Odvětvové třídění výdajů.....	61
3.6	Zhodnocení hospodaření obce.....	63
4	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ, POSOUZENÍ JEJICH PŘÍNOSŮ	67
4.1	Optimalizace výdajů.....	67
4.1.1	Veřejné osvětlení	67
4.1.2	Obecní policie	69

4.1.3	Víceúčelová sportovní hala.....	70
4.2	Zvýšení příjmů	72
4.2.1	Poplatek ze psů	72
4.2.2	Daň z nemovitých věcí	73
4.2.3	Technická četa	75
ZÁVĚR.....		76
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		77
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ		83
SEZNAM GRAFŮ		85
SEZNAM OBRÁZKŮ.....		86
SEZNAM TABULEK		87
SEZNAM PŘÍLOH.....		89

ÚVOD

Obec je základní územní samosprávné společenství občanů, které tvoří územní celek. Ten je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporace, která vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích pod svým jménem a nese za úkony, vyplývající z těchto vztahů, odpovědnost (Kočí, 2012, s. 19).

Předložená bakalářská práce se zabývá hospodařením obce, konkrétně obce Dolní Dobrouč, která leží v Pardubickém kraji. Analýza příjmů a výdajů obecního rozpočtu je provedena v letech 2012 až 2016.

Bakalářská práce je rozdělena do čtyř částí. V první z nich jsou vymezeny cíle práce a popsány použité metody. Druhá je věnována teoretickým pojmům a poznatkům z oblasti veřejného sektoru a hospodaření obce. Především se jedná o definování významu pojmů veřejný sektor, obec, rozpočet, příjmy, výdaje a hospodaření obce. V třetí části je uvedena stručná charakteristika obce Dolní Dobrouč, jako je například její poloha, historie či služby v obci. Zbývající část této kapitoly se zabývá analýzou příjmů a výdajů v rozpočtu obce. Poslední část obsahuje vlastní návrhy na opatření, která by mohly vést ke zlepšení hospodaření s prostředky.

1 CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem předložené bakalářské práce je zhodnocení rozpočtového hospodaření obce Dolní Dobrouč v letech 2012 až 2016 pomocí důkladné analýzy příjmů a výdajů obecního rozpočtu. Podkladem pro tuto analýzu jsou závěrečné účty obce a výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad. Výsledky jednotlivých analýz jsou porovnány a zhodnoceny příčiny jejich vzniku. Na základě tohoto jsou vypracovány návrhy, které by mohly vést ke zvýšení příjmů a optimalizaci výdajů.

Uvedeného hlavního cíle je možné dosáhnout pomocí následujících **dílčích cílů**:

- vymezení teoretických pojmů souvisejících s danou problematikou,
- sběru a zpracování dat potřebných pro zpracování analýzy,
- analýzy příjmů a výdajů obce Dolní Dobrouč v letech 2012 až 2016,
- zpracování vlastních návrhů, které by mohly vést ke zlepšení hospodaření.

V této bakalářské práci je použita metoda deskripce, a to především v části teoretických východisek, kde jsou vysvětleny základní pojmy. V analytické části práce je užitá komparační metoda při porovnání schválených a skutečných rozpočtů ve sledovaném období. Následně je využita analýza příjmů a výdajů a následné zhodnocení hospodaření obce. Při vyvozování celku podle jednotlivých dílčích poznatků je použita syntéza. V návrhové části je aplikována metoda indukce, kde jsou formulovány návrhy, které by mohly vést ke zlepšení hospodaření obce Dolní Dobrouč.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE: ROZPOČTOVÉ HOSPODAŘENÍ OBCE

V první části teoretických východisek práce se zaměříme na základní poznatky týkající se oblasti veřejného sektoru České republiky a rozpočtové soustavy. Následující část je pak věnována přímo obcím a jejich rozpočtům.

2.1 Veřejný sektor

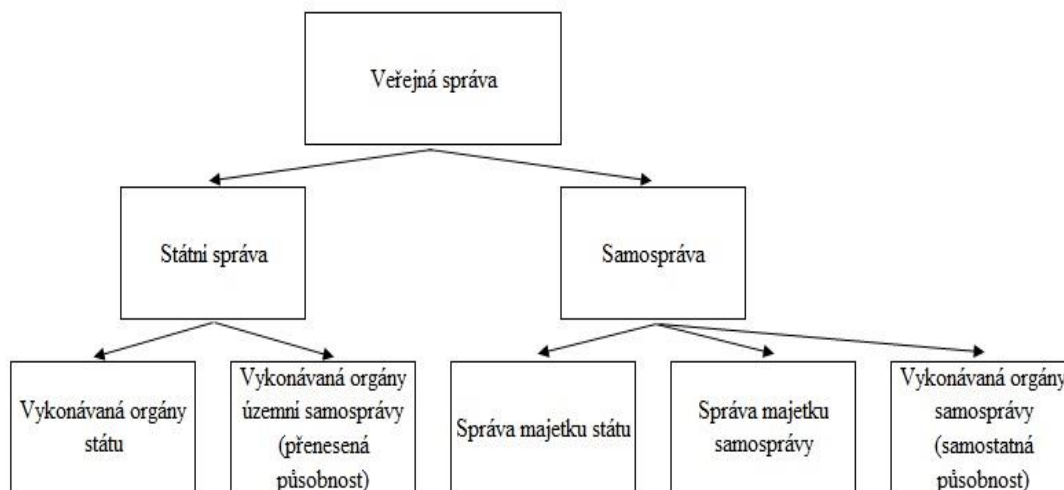
Významnou součást národního hospodářství každého státu tvoří bezpochyby veřejný sektor. Další část je poté privátní sektor (Peková, Pilný, 2002, s. 18). Hlavním cílem soukromých společností je dosahování zisku. Klíčovým záměrem veřejných organizací je poskytovat dostupné a kvalitní služby k uspokojení potřeb veřejnosti za účinného a efektivního využití dostupných zdrojů (Balabonieně, 2015). V případě selhání při zabezpečování statků jedním z nich, přichází na řadu druhý. Pokud selhává soukromý sektor, přispívá to k rozvoji veřejného sektoru (Peková, 2011, s. 39).

Do veřejného sektoru můžeme zařadit veřejnou správu, která jej řídí, dále pak justici, policii a armádu. Následně uvedená odvětví mohou být zabezpečována jak pomocí veřejného, tak i neveřejného sektoru. Jako příklad můžeme uvést školství, vědu a výzkum, kulturu, zdravotnictví, sociální služby, veřejnou hromadnou dopravu, sociální bydlení, informační systémy a masmédia, vodní hospodářství a oblast ochrany životního prostředí (Peková, Pilný, 2002, s. 22).

Financování veřejného sektoru je uskutečňováno z prostředků veřejných rozpočtů, proto podléhá veřejné kontrole. Ve veřejném sektoru se rozhoduje formou tzv. veřejné volby (Hejduková, 2015, s. 10). Rozhodování může mít dvojí podobu. Za prvé je to přímé rozhodování (přímá volba), příkladem může být referendum. Jeho nevýhodou je nákladnost a zdlouhavost, používá se pak především při řešení zásadních otázek. Za druhé může být rozhodování uskutečňováno prostřednictvím zvolených zástupců (nepřímé rozhodování), jako je například obecní zastupitelstvo, senát nebo parlament (Nahodil a kol., 2009, s. 22).

2.1.1 Veřejná správa

Podle Provazníkové (2015, s. 24) je veřejná správa v České republice tvořena ze soustavy orgánů státní správy a územní samosprávy a vazeb mezi nimi.

Obr. 1: Struktura veřejné správy v ČR (Zdroj: Novotný, 2007, s. 9)

Státní správa

Státní správa tvoří nezastupitelnou součást veřejné správy, která se uskutečňuje buď přímo státem, nebo zprostředkovaně územní samosprávou. Státní správa má výkonný charakter, je to z toho důvodu, že při plnění svých úkolů provádí a zabezpečuje výkonnou moc. Vybudovaná soustava příslušných státních orgánů, zajišťujících funkční stránku státní správy, je organizačním pojetím státní správy (Nahodil a kol., 2014, s. 39-40).

Samospráva

Samospráva představuje tu část veřejné správy, která je uskutečňována veřejnoprávními subjekty nestátního charakteru. Veřejná moc je v tomto případě decentralizována a její realizace je prováděna pomocí samosprávných subjektů (Nahodil a kol., 2014, s. 40). Stát tedy předává část výkonu veřejné správy ke správě nestátnímu subjektu, což je

považováno za významný projev demokratizace společnosti (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 108).

Územní samosprávné celky

Dle Ústavy České republiky je základní jednotkou územních samosprávních celků (dále jen „ÚSC“) obec. Vyšším, tedy druhým stupněm, jsou vyšší územní samosprávní celky, které známe pod názvem kraj (Zákon č. 1/1993 Sb., Čl. 99). Zároveň však platí, že obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku (Zákon č. 1/1993 Sb., Čl. 100).

2.2 Rozpočtová soustava ČR

Rozpočtovou soustavu tvoří v České republice soustava veřejných rozpočtů a soustava mimorozpočtových peněžních fondů. Pro tuto soustavu je stejné rozpočtové období, a tím je kalendářní rok (Peková, 2011, s. 138).

Do soustavy veřejných rozpočtů řadíme následující dílčí rozpočty: státní rozpočet, rozpočty územně samosprávních celků, rozpočty příspěvkových organizací, rozpočty dobrovolných svazků obcí, rozpočty organizačních složek a rozpočty regionálních rad. Do soustavy mimorozpočtových fondů potom patří státní účelové fondy a mimorozpočtové fondy územně samosprávních celků a svazků obcí (Lajtkepová, 2013, s. 60).

Státní rozpočet

Státním rozpočtem se rozumí plán finančního hospodaření státu na vybraný rozpočtový rok, kterým je zajišťováno plnění ekonomických, politických a sociálních funkcí státu. Je to centralizovaný peněžní fond, který představuje bilanci příjmů a výdajů. Výdajová strana rozpočtu podává informace o financování jednotlivých aktivit státu, jako je například školství, zdravotní péče či obrana. Z příjmové strany rozpočtu poté vyčteme,

z jakých zdrojů má vláda v plánu tyto aktivity financovat, příkladem můžou být daně či poplatky (Ministerstvo finanční ČR, 2016, s. 9).

Funkce rozpočtu

V oblasti veřejných rozpočtů můžeme hovořit o uplatňování následujících funkcí. První je **alokační** funkce, což je rozdělení finančních prostředků do příslušných hospodářských sfér (škola, armáda, policie), druhou **stabilizační** funkcí se rozumí využití veřejných prostředků k částečnému ovlivnění hospodářského cyklu a třetí je funkce **redistribuční**, jejímž cílem je přerozdělení příjmů státního rozpočtu mezi jednotlivé ekonomické subjekty (Červenka, 2009, s. 22). Hamerníková a kolektiv (2010, s. 166-167) uvádějí ještě funkce **autorizační, kontrolní, řídicí a informační**.

2.3 Obec

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“ (Zákon č. 128/2000 Sb., §1)

Obec tvoří základní územní jednotku státu, její území je vymezené hranicemi. Její součástí je obyvatelstvo, které využívá vymezené území obce a které má právo na samosprávu. Je to veřejnoprávní korporace, která má ve vlastnictví majetek. V právních vztazích vystupuje obec pod svým jménem a za činy, vyplývající z těchto vztahů, nese odpovědnost. Obec by měla pečovat o potřeby svých občanů a o všestranný rozvoj svého území. Jako každá územní samospráva má i obec svůj rozpočet (Nahodil a kol., 2014, s. 24).

Peková, Pilný a Jetmar (2008, s. 118) uvádějí následující znaky obce:

- **území,**
- **občané,** kteří mají v obci trvalé bydliště nebo kterým obec přiznala čestné občanství; též se na území obce nacházejí právnické osoby či podnikající fyzické osoby, které zde mají sídlo nebo provozovnu,

- **samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce**, kterou nazýváme působností.

2.3.1 Působnost obce

Charakteristickou vlastností obce je oprávnění k výkonu činností, které má obec zajišťovat. V tomto kontextu poté hovoříme o působnosti obce, kterou můžeme rozčlenit na samostatnou a přenesenou. Obě dvě působnosti upravuje zákon. Rozdíl je ten, že samostatná působnost je stanovena pouze příkladným výčtem činností, tudíž do ní mohou náležet i další činnosti obce. Přenesenou působnost pak může obec vykonávat, pouze pokud to výslovně stanovuje zákon (Kočí, 2012, s. 62).

Samostatná působnost obce se řadí do ústředních činností obce. Můžeme sem zařadit záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, zakládání a zřizování příspěvkových organizací a vydávání obecně závazných vyhlášek. Dále obec v samostatné působnosti uspokojuje potřeby svých občanů prostřednictvím zajištění bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy, výchovy, vzdělání či sdělováním informací (Kočí, 2012, s. 63). V **přenesené působnosti** mají obce oprávnění vykonávat státní správu. Jako příklad můžeme uvést vydávání občanských a řidičských průkazů (Vavrochová, Kuš, 2011, s. 53-54).

2.3.2 Druhy obcí

Podle zákona o obcích rozlišujeme obce „základní“, městyse, města a statutární města (Zákon č. 128/2000 Sb., §1, §3-4). Zvláštní postavení má pak hlavní město Praha, které je zároveň obcí, krajem a hlavním městem naší republiky (Vavrochová, Kuš, 2011, s. 28).

Obec je základní územní samosprávný celek. **Městys** je druh obce, který se podle své velikosti a významu řadí mezi město a „základní“ obec. Obec se stává městysem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny, nebo pokud toto označení byla oprávněna užívat před 17. květnem 1954. **Městem** je taková obec, která má alespoň 3 000 obyvatel a pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny. **Statutární město** je takové, které je uvedené v zákoně o obcích. Může své území členit na městské obvody nebo městské

části. Jedná se o 23 největších a nejvýznamnějších měst ČR (Vavrochová, Kuš, 2011, s. 29-30).

Mezi vnitřní organizací obcí a měst nejsou přílišné rozdíly, u větších měst je však členitější. Stejný mají i rozsah samostatné působnosti, rozdíl je však při výkonu státní správy v přenesené působnosti (Peková, Pilný, 2002, s. 94).

Obce můžeme také rozdělit podle množství a rozsahu úkolů v přenesené působnosti. Z tohoto hlediska členíme obce na **obce základního typu** (s pověřením I. stupně), **obce s pověřeným obecním úřadem** (s pověřením II. stupně) a **obce s rozšířenou působností** (s pověřením III. stupně). V základním rozsahu vykonává přenesenou působnost každá obec (Vavrochová, Kuš, 2011, s. 31). Obce s pověřením II. a III. stupně jsou uvedeny v zákoně o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a rozšířenou působností (Zákon č. 314/2002 Sb., §1-2).

2.3.3 Orgány obce

V České republice je zastupitelstvo orgánem, který samostatně spravuje obec. Zastupitelstvo volí ze svých členů starostu obce, který obec zastupuje navenek a v případě nepřítomnosti je zastupován místostarostou, který je také volen z řad zastupitelstva, dále ze svých členů volí radu obce. Dalším orgánem obce je obecní úřad. Zastupitelstvo obce má možnost zřídit výbory, jako své iniciativní a kontrolní orgány, povinně však musí zřídit finanční a kontrolní výbor. Komise může být zřízena radou obce jako její iniciativní a poradní orgán. Rovněž může být komise zřízena pro výkon přenesené působnosti obce (Provazníková, 2015, s. 28-29).

Zastupitelstvo obce

Členové se do zastupitelstev volí tajným hlasováním, jejich funkční období jsou čtyři roky (Zákon č. 1/1993 Sb., Čl. 102). Při stanovení počtu členů zastupitelstva obce se přihlíží zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce. Počet členů

zastupitelstva obce v závislosti na počtu obyvatel je uveden v následující tabulce (Zákon č. 128/2000 Sb., §68).

Tab. 1: Počty členů zastupitelstva v závislosti na počtu obyvatel

Počet obyvatel obce	Počty zastupitelů
do 500	5-15
501-3 000	7-15
3 001-10 000	11-25
10 001-50 000	15-35
50 001-150 000	25-45
nad 150 000	35-55

(Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb., §68)

V kompetenci zastupitelstva obce je schvalovat rozpočet a závěrečný účet obce, vydávat obecně závazné vyhlášky, zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky, volit a odvolávat starostu, místostarostu a členy rady, zřizovat a rušit obecní policii a rozhodovat o závažnějších úkolech při nakládání s majetkem obce (Strejček, Tomacová, Kominácká, 2016, s. 73).

Podle formy výkonu funkce zastupitelstva obce rozlišujeme uvolněného a neuvolněného člena zastupitelstva obce (Kočí, 2012, s. 87). Uvolněným členům zastupitelstva náleží za výkon jejich funkce měsíční odměna. Neuvolněným členům náleží náhrada mzdy (Kopecký, 2016, s. 172). Mohou také pobírat měsíční odměnu, ale pouze pokud o tom rozhodne zastupitelstvo obce, které také stanoví výši (Kopecký, 2016, s.175). Maximální výše odměn jak uvolněných, tak neuvolněných členů zastupitelstva je upravena nařízením vlády č. 37/2003 o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev. Výše odměn je uvedena v příloze č. 1.

Rada obce

V samostatné působnosti obce je rada obce výkonným orgánem, která je za své činnosti odpovědná zastupitelstvu obce. V přenesené působnosti obce může rada obce rozhodovat jen tehdy, stanoví-li to zákon (Zákon č. 128/2000 Sb., §99).

Rada je tvořena ze starosty, místostarosty a dalších členů rady, kteří jsou do ní zvoleni z řad zastupitelů. „*Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 členů a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce.*“ (Zákon č. 128/2000 Sb., §99)

Rada obce se schází podle potřeby a její jednání jsou neveřejná (Horzinková, Novotný, 2013, s. 174). Rada obce vykonává následující činnosti: zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu a provádí rozpočtová opatření, vydává nařízení obce, projednává a řeší návrhy, připomínky jí předložené členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce, stanovuje rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizuje a ruší odbory a oddělení obecního úřadu (Kočí, 2012, s. 104-105). V přenesené působnosti vydává nařízení obce (Vavrochová, Kuš, 2011, s. 72).

Starosta

Obec je navenek zastupována starostou. Starosta a místostarosta jsou voleni zastupitelstvem z řad svých členů, kterému také za výkon své funkce odpovídají (Zákon č. 128/2000 Sb., §103).

Starosta je odpovědný za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce, odpovídá za informování veřejnosti o činnostech obce (Zákon č. 128/2000 Sb., §103). Současně má však starosta všechna práva a povinnosti, které náleží zastupiteli obce, neboť je členem zastupitelstva obce. Dále do jeho činností řadíme svolávání a řízení zasedání zastupitelstva, podepisování zápisu o průběhu zasedání a obecně závazných vyhlášek. Starosta také připravuje, svolává a řídí schůze rady, podepisuje nařízení a příslušná usnesení rady (Kopecký, 2016, s. 249).

Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou (či místostarosty), tajemníkem obecního úřadu, pokud je tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta (Zákon č. 128/2000 Sb., § 109).

Obecní úřad plní úkoly jak v samostatné působnosti obce, tak i v přenesené působnosti (Kopecký, 2016, s. 258). V samostatné působnosti vykonává činnosti uložené zastupitelstvem nebo radou obce. V přenesené působnosti vykonává státní správu na území obce (Strejček, Tomacová, Kominácká, 2016, s. 74).

Orgány zastupitelstva

Zastupitelstvo má možnost zřídit výbory podle potřeby, avšak má povinnost zřídit kontrolní a finanční výbor. Mimo tyto povinné výbory může zastupitelstvo zřídit např. výbor pro mládež či turistiku, avšak činnost výboru musí být jen v těch otázkách, které jsou zastupitelstvu svěřeny. Výbory jsou orgány zastupitelstva obce, nikoli orgány obce. Výbory plní úkoly, kterými je pověřilo zastupitelstvo obce a také mu za své činnosti odpovídají. Počet členů výboru je lichý a schází se podle potřeby. **Finanční výbor** kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky. Úkolem **kontrolního výboru** je kontrolovat plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce a dodržování právních předpisů (Novotný, 2007, s. 42).

2.4 Hospodaření obce

V obecné rovině se hospodaření řídí zákonem o obcích č. 128/2000 Sb., kde se především pojednává o hospodaření s majetkem obce. Sestavování rozpočtu, závěrečného účtu, příjmy, výdaje a nakládání s prostředky rozpočtu je poté upraveno v zákoně o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb.

2.4.1 Rozpočet obce

Rozpočtem se rozumí finanční plán, který se zpracovává na základě „politického“ zadání, a je využíván k finančnímu a hospodářskému řízení subjektu. Tvoří se na jedno rozpočtové období, které vždy odpovídá kalendářnímu roku (Lorenc, Kašpárková, 2016, s. 9).

Rozpočet lze chápat jako bilanci příjmů a výdajů za rozpočtové období. Poté lze hospodaření charakterizovat vztahem:

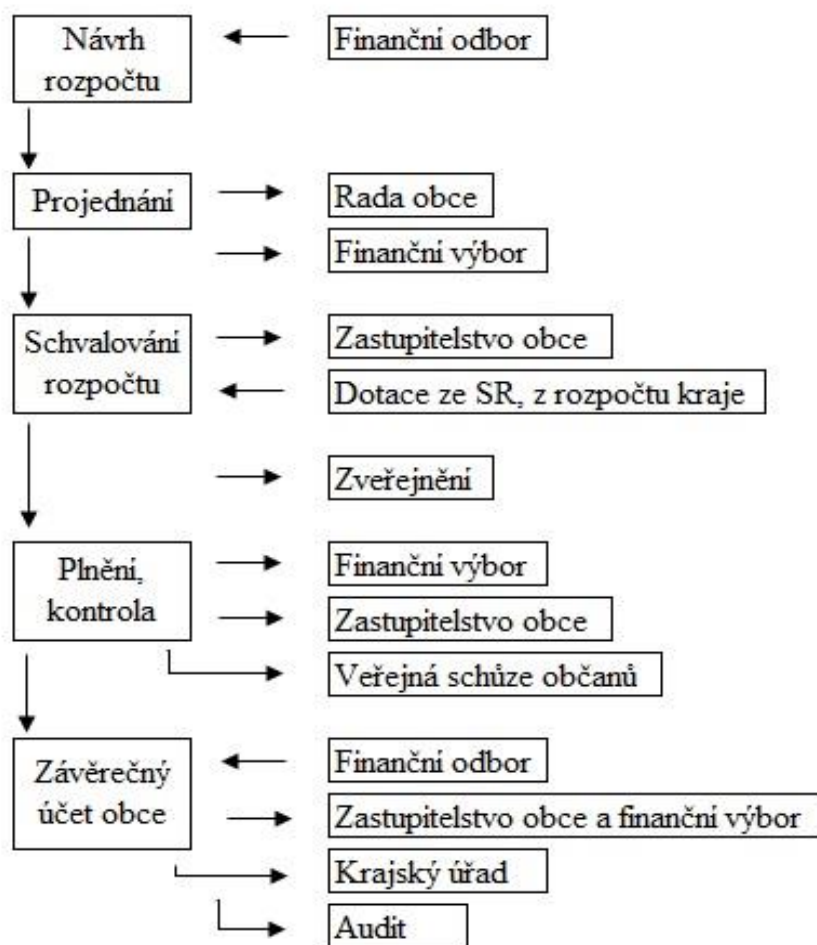
$$F_1 + P - V = F_2,$$

kde F_1 je stav peněžních prostředků na začátku rozpočtového období, P jsou příjmy, V jsou výdaje a F_2 představuje stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období. Je-li F_2 větší jak F_1 , tak je vytvářena finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce, pokud je tomu naopak, bude nutné použít rezervy z minulých období. Pokud obec nemá vytvořené finanční rezervy, je nucena využít úvěr (Provazníková, 2015, s. 51).

Tvorba, postavení, obsah a funkce rozpočtů ÚSC, do nichž patří obce a kraje, jsou upraveny zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon také upravuje pravidla hospodaření s finančními prostředky územně samosprávných celků (Zákon č. 250/2000 Sb., §1).

2.4.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je rozvrhnut do delšího časového období, než je samotné rozpočtové období. Při sestavování veřejných rozpočtů je potřeba dodržovat rozpočtové zásady. Sestavování rozpočtu probíhá každoročně, musí se respektovat rozpočtová skladba a zákony související s rozpočtovými pravidly (Buchta, 2016, s. 137).

Obr. 2: Rozpočtový proces u obce (Zdroj: Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 251)

Obec při sestavování ročního rozpočtu vychází ze střednědobého rozpočtového výhledu, který se sestavuje na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na dva až pět let. Obvykle se sestavuje jako vyrovnaný. Návrh rozpočtu musí být nejméně 15 dnů před dnem jeho projednání zastupitelstvem obce zveřejněn na úřední desce, aby měl každý občan možnost se s ním seznámit. Následně je poté schvalován zastupitelstvem. Může být schválen jako přebytkový, pokud jsou nějaké příjmy určeny k využití až v následujících letech. Jako schodkový může být schválen v případě, že schodek bude možno uhradit finančními prostředky z minulých let, úvěrem apod. V případě že rozpočet není schválen do 1. ledna rozpočtového roku, hospodaří obec podle tzv. rozpočtového provizoria. V průběhu roku může dojít ke změně schváleného rozpočtu, například z důvodu organizačních změn. Takovéto změny se provádějí formou

rozpočtového opatření, které schvaluje zastupitelstvo obce. Po skončení kalendářního roku musí obec sestavit a schválit závěrečný účet (Kočí, 2012, s. 66-67).

2.4.3 Rozpočtová skladba

Každý rozpočet musí být vypracován podle rozpočtové skladby. Ta je zakotvena ve vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Obecní zřízení rozlišuje především druhové a odvětvové třídění rozpočtové skladby (Vítková, 2016, s. 32).

Druhové třídění rozpočtové sklady dělí příjmy a výdaje do tříd, kterými jsou: třída 1 – daňové příjmy, třída 2 – nedaňové příjmy, třída 3 – kapitálové příjmy, třída 4 – přijaté transfery, třída 5- běžné výdaje, třída 6 – kapitálové výdaje a třída 8 – financování (Vyhláška č. 323/2002 Sb., příloha). Rozpočtová skladba dle druhového členění je uvedena v příloze č. 2. Podle odvětvového třídění rozpočtové skladby jsou příjmy a výdaje členěny do těchto skupin: zemědělství a lesní hospodářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, služby pro obyvatelstvo, sociální věci a politika zaměstnanosti, bezpečnost státu a právní ochrana, všeobecná veřejná správa a služby (Vyhláška č. 323/2002 Sb., příloha).

Rozpočtovou skladbou se rozumí systematické, jednotné a přehledné třídění, které podrobně a závazně člení příjmy a výdaje územního rozpočtu. Toto uspořádání umožňuje:

- zabezpečení jednotnosti a přehlednosti,
- agregaci a sumarizaci příjmů a výdajů,
- analýzu příjmů a výdajů,
- propojení na účtování,
- zajištění potřebných informací (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 238).

2.4.4 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy v rozpočtu obce jsou různorodé. Z ekonomického pohledu je důležité odlišovat příjmy, které obec může ovlivnit svým rozhodnutím a příjmy, které ovlivnit nemůže, protože o nich rozhoduje stát (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 266).

Hledisko návratnosti třídí příjmy na nenávratné a návratné. Základní vlastností nenávratných příjmů je, že se nemusejí plátcům vracet. Můžeme do nich zařadit například daně či poplatky. Návratné příjmy jsou k dispozici pouze dočasně a po uplynutí sjednané doby se musejí vrátit, patří sem např. bankovní úvěry. Při využití těchto zdrojů je potřeba počítat také s placením úroků, které zatěžují budoucí běžné výdaje (Hejduková, 2015, s. 61-62).

Podle druhového třídění se příjmy dělí na běžné, do kterých dále řadíme například příjmy z vlastního majetku a podnikání, z místních poplatků, ze správních poplatků, výnosy z daní nebo podíly na nich, transfery ze státního rozpočtu, státních fondů či rozpočtu kraje, a na kapitálové příjmy, do kterých spadají například výnosy z prodeje majetku a cenných papírů (Červenka, 2009, s. 53).

Daňové příjmy

Daní se rozumí povinná a pravidelná platba od obyvatelstva a firem do veřejného rozpočtu, která je nenávratná a neekvivalentní (Peková, 2011, s. 320).

Sdílené a svěřené daně

U sdílených daní je přesně stanovený podíl samosprávy na celostátně vybíraných daních, proto obec většinou tuto výši nemůže ovlivnit (Provazníková, 2015, s. 77).

Tab. 2: Rozpočtové určení daní pro obecní zřízení v roce 2016

Č.	Druh daně	Podíl na celostátním výnosu daně
1	Daň z nemovitých věcí	100 %
2	DPH	20,83 %
3	DPFO ze závislé činnosti	23,58 %
4	DPFO vybíraná srážkou	23,58 %
5	60 % DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	23,58 %
6	DPFO neplacená obcemi a kraji	23,58 %
7	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	30 %
8	DPFO placená příslušnou obcí	100 %
9	DPFO ze závislé činnosti	1,50 %

(Zdroj: Zákon č. 243/2000 Sb., §4)

Příjemce daně z nemovitých věcí je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází. Daně uvedené ve druhém až šestém řádku tabulky č. 2 jsou rozdělovány na základě: kritéria výměry katastrálního území 3 %, prostého počtu obyvatel v obci 10 %, násobku postupných přechodů 80 % a počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí 7 %. Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů jsou uvedeny v příloze č. 3. Daně v sedmém řádku jsou vypláceny podle bydliště podnikatele. Daně uvedené pod číslem devět jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci (Zákon č. 243/2000 Sb., §4).

Daň z nemovitých věcí je daní svěřenou, to znamená, že celý její výnos putuje do rozpočtu obce. Předmětem této daně jsou pozemky a stavby. Zastupitelstvo obce má možnost obecně závaznou vyhláškou stanovit dodatečné osvobození od daně a výši koeficientů (Maaytová, Ochrana, Pavel, 2015, s. 145-146).

Správní poplatky

Správní poplatky jsou upraveny zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Mají povahu příjmů z vlastní správní činnosti, jsou vybírány v jednotné, zákonem stanovené, výši na celém území ČR (Červenka, 2009, s. 55). Řadíme sem například poplatek za ohlášení změny místa trvalého bydliště, ověření podpisu na listině, nahlédnutí do matriční knihy, vydání povolení změny jména, vydání občanské průkazu (Zákon č. 634/2004 Sb., příloha).

Místní poplatky

Zákon o místních poplatcích stanovuje, že obce mohou vybírat následující poplatky: ze psů, z lázeňských nebo rekreačních pobytů, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, ubytovacích kapacit, za povolení k vjezdu motorových vozidel do určitých oblastí obce, za provoz systému shromažďování, třídění, sběru, přepravy, využívání a odstraňování komunálního odpadu a zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (Zákon č. 565/1990 Sb., §1).

Místní poplatky jsou fakultativního charakteru, to znamená, že obecní zastupitelstvo rozhoduje o jejich zavedení. Při stanovení sazby jsou však omezeny zákonem o místních poplatcích, který zpravidla určuje maximální možnou výši. V jejich kompetenci je v mezích zákona stanovit případné úlevy, ohlašovací povinnost, splatnost či případnou sankci při nesplnění poplatkové povinnosti. Rozhodnutí musí být zveřejněno obecním úřadem obecně závaznou vyhláškou o místních poplatcích na úřední desce obce (Peková, Pilný, 2002, str. 193).

Tab. 3: Sazby místních poplatků

Druh poplatku	Částka
Poplatek ze psů	až 1 500 Kč/rok/pes
Poplatek za lázeňský, rekreační pobyt	až 15 Kč/den
Poplatek za užívání veřejného prostranství	až 10 Kč/m ² /den
Poplatek ze vstupného	až 20 % z vybraného vstupného
Poplatek za ubytovací kapacity	až 6 Kč/využité lůžko/den
Poplatek za povolení vjezdu motorových vozidel	až 20 Kč/den
Poplatek za komunální odpad	až 250 Kč/kal. rok/osoba a
	až 750 Kč/kal. rok/osoba
Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku	viz dále

(Zdroj: Zákon č. 565/1990 Sb., §2-§10c)

Od poplatku ze psů jsou osvobozeny osoby nevidomé. Poplatek za psa, jehož držitelem je osoba, jejíž jediný příjem je např. starobní důchod, je snížený na 200 Kč/rok/pes. V případě druhého a dalšího psa se můžou sazby zvýšit až o 50 %. Poplatky za užívání veřejného prostranství se neplatí z akcí s charitativním účelem. V případě umístění prodejních zařízení a lunaparků se může sazba zvýšit až na desetinásobek. Též není vybírán poplatek ze vstupného na charitativní akce. Poplatek za povolení vjezdu neplatí FO s trvalým pobytem v dané lokalitě. Poplatek ze komunálního odpadu je složen ze dvou

částí, kdy druhá část je stanovena na základě skutečných nákladů. Sazba poplatku za zhodnocení stavebního pozemku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti a stavebního pozemku s možností (Zákon č. 565/1990 Sb., §2, §4, §6, §§10).

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou dalším zdrojem rozpočtu obce (Provazníková, 2015, s. 168). Na rozdíl od daňových příjmů mají obce u této kategorie příjmů možnost jejich ovlivnění. Radíme sem příjmy z vlastního podnikání – zisky z municipálních a regionálních podniků, podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obcí, příjmy z pronájmu majetku a příjmy z obchodování s cennými papíry (Provazníková, 2015, s. 89). Dále uživatelské poplatky, které jsou nejčastěji vybírány za dodávky pitné vody – vodné, čištění odpadních vod – stočné, za svoz a likvidaci odpadů, za kulturní služby (knihovna), za hřbitovní služby apod. a ostatní příjmy, kam můžeme zařadit například dary nebo výnosy ze sbírek (Provazníková, 2015, s. 91-92).

Transfery

Transfery patří do příjmové stránky rozpočtu obce a tvoří její významnou část. Podle účelovosti je můžeme členit na účelové, které jsou poskytovány na určitou vymezenou potřebu a nesmějí být použity na nic jiného, a neúčelové, kterými se vyrovnávají a zmírňují rozdíly mezi oblastmi. Účelové transfery můžeme dále rozčlenit na transfery s finanční spoluúčastí příjemce a bez finanční spoluúčasti. Časové hledisko dělí transfery na běžné a kapitálové. Běžné transfery se využívají pro financování běžných potřeb, kapitálové jsou určeny k financování investičních potřeb a jsou vždy účelové (Lajtkepová, 2013, s. 89-90).

Protože obce vykonávají přenesenou působnost, musejí dostat na tuto činnost finanční prostředky ze státního rozpočtu. Dále mohou obce získávat transfery ze státního fondu, obvykle bývají účelové a podmíněné (Peková, Pilný, 2002, s. 195-196).

Návratné příjmy

Pokud se obce dostanou do obtížné finanční situace a nemají finanční rezervy, jsou nuceny využít úvěru a platit z něho úroky. Využití úvěru schvaluje zastupitelstvo obce. Existují krátkodobé úvěry se splatností do jednoho roku, střednědobé se splatností do čtyř let, dlouhodobé úvěry se splatností do deseti let, které jsou určeny k financování investic, příjmy z emise obligací a návratné půjčky od jiných subjektů. Úvěr je poskytnut na základně uzavřené úvěrové smlouvy s peněžním ústavem a schváleného umořovacího plánu (Peková, Pilný, 2012, s. 195-197).

Kapitálové příjmy

Jsou to takové příjmy, které jsou nedaňové. Můžou být jak nenávratné, např. příjmy z prodeje obecního majetku, tak i návratné v případě čerpání investičního úvěru (Maaytová, 2012, s. 66).

2.4.5 Výdaje rozpočtu obce

Územní samospráva má významný podíl na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo. Je to důsledek decentralizace veřejné správy a tím posilování role samosprávy. Převážnou část výdajů rozpočtů tvoří alokační výdaje, které slouží k zabezpečení veřejných statků. Radíme sem například výdaje na preferované veřejné statky, což může být například základní vzdělání, zajištění veřejného pořádku a výdaje na vlastní správu a samosprávu (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 276-278).

Výdaje územních samosprávných celků lze členit z časového hlediska na běžné výdaje, ze kterých jsou financovány běžné potřeby v příslušném rozpočtovém roce, a kapitálové výdaje, které jsou využívány k financování dlouhodobých, zejména investičních, potřeb, jež přesahují jedno rozpočtové období (Marková, 2000, s. 119). Podstatnou část běžných výdajů tvoří výdaje mandatorní, jejichž výše a struktura je ovlivňována zákonnými normami. Dělí se na výdaje na přenesenou působnost a výdaje na samostatnou působnost (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 253).

Podle plánovatelnosti můžeme členit výdaje na plánované, které lze poměrně přesně rozpočtovat, a neplánované, které vznikají v průběhu rozpočtového období a v rozpočtu s nimi nebylo možné počítat (Hejduková, 2015, s. 63). Struktura výdajů územně samosprávných celků dle odvětvového členění, které výdaje rozděluje do 6 skupin, je uvedena v následující tabulce (Peková, 2015, s. 195).

Tab. 4: Přehled hlavních výdajových položek v rozpočtu obce

Skupina výdajů	Výdajové oblasti
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	<ul style="list-style-type: none"> - obhospodařování půdního fondu - obhospodařování obecních lesů
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> - provoz veřejné silniční dopravy - údržba silnic a chodníků - zajišťování pitné vody
Služby pro obyvatelstvo	<ul style="list-style-type: none"> - základní a mateřské školy - kultura (knihovny, muzea) - zdravotnictví - komunální služby (veřejná zeleň a osvětlení) - bydlení (pronájem obecních bytů)
Sociální věci a politika zaměstnanosti	<ul style="list-style-type: none"> - některé sociální dávky - zřizování soc. zařízení (domovy důchodců)
Bezpečnost státu a právní ochrana	<ul style="list-style-type: none"> - obecní policie - požární ochrana
Všeobecná veřejná správa a služby	<ul style="list-style-type: none"> - zastupitelské orgány - činnost obecního úřadu

(Zdroj: Peková, 2015, s. 196)

2.4.6 Závěrečný účet obce

Všechna hospodaření se musejí průběžně hodnotit a analyzovat. Pro rozpočet územně samosprávného celku je takovou analýzou závěrečný účet obsahující všechny údaje o plnění rozpočtu a o dalších finančních operacích, do kterých spadá i hospodaření s peněžními fondy, v podrobném členění a obsahu. Je to tedy zhodnocení celého finančního hospodaření ÚSC, součástí něhož je i hospodaření příspěvkových organizací zřízených obcí, a hospodaření s jejich majetkem. Dále se do něho uvádí vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu. Zároveň se vyhodnotí použití dotací a příspěvků (Peterová, 2014, s. 20).

2.4.7 Přezkoumání hospodaření a monitoring obce

Obec má povinnost dát krajskému úřadu nebo auditorovi k přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Neučiní-li tak, přezkoumání provede příslušný krajský úřad (Zákon č. 128/2000 Sb., §42).

Na základě usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395 o monitoringu hospodaření obcí musí MF ČR provést každoročně výpočet soustavy skládající se ze 16 informativních a 2 monitorujících ukazatelů (SIMU) pro všechny obce a vyhodnotit výsledky výpočtu. Podkladem pro tyto výpočty jsou údaje z finančních a účetních výkazů k 31. 12. příslušného roku. Cílem je vést obce k větší obezřetnosti při hospodaření s jim svěřenými prostředky (Ministerstvo financí České republiky, 2008).

Tab. 5: Soustava informujících a monitorujících ukazatelů

Č.	Ukazatel	Zdroj údajů
1	Počet obyvatel obce	ČSÚ
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	Výkaz FIN 2-12 M
3	Úroky	Výkaz FIN 2-12 M
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Výkaz FIN 2-12 M
5	Dluhová služba celkem	Součet sloupců 3 a 4
6	Ukazatel Dluhové služby (v %)	Podíl sloupce 5 a 2
7	Aktiva celkem	Rozvaha
8	Cizí zdroje	Rozvaha
9	Stav na bankovních účtech celkem	Rozvaha
10	Úvěry a komunální dluhopisy	Rozvaha
11	PNFV a ostatní dluhy	Rozvaha
12	Zadluženost celkem	Součet sloupců 10 a 11
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Podíl sloupce 8 a 7
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	Podíl sloupce 12 a 8
15	Osmileté saldo	Výkaz FIN 2-12 M
16	Oběžná aktiva	Rozvaha
17	Krátkodobé závazky	Rozvaha
18	Celková likvidita	Podíl sloupce 16 a 17

(Zdroj: Ministerstvo financí České republiky, 2008)

3 ANALÝZA A ZHODNOCENÍ ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ OBCE

Tato část bakalářské práce je v první řadě zaměřena na představení obce Dolní Dobrouč. Následně je pak provedena analýza jejího hospodaření v letech 2012 až 2016 a zhodnoceno hospodaření za sledované období

3.1 Obec Dolní Dobrouč

Obec Dolní Dobrouč se nachází v Pardubickém kraji asi 8 km severovýchodně od města Ústí nad Orlicí a rozkládá se podél potoka Dobroučka (Obec Dolní Dobrouč, 2017a).

Obr. 3: Poloha obce Dolní Dobrouč (Zdroj: Mladí ochránci přírody, 2017)

3.1.1 Základní údaje

Obec se skládá ze tří částí – Dolní Dobrouče (dále jen „DD“), Horní Dobrouče (dále jen „HD“), která leží podél silnice vedoucí z Lanškrouna do DD, a Lanšperku, který se nachází pod zříceninou hradu Lanšperk. V obci má k 30. 4. 2017 nahlášeno trvalé bydliště celkem 2 592 lidí, katastrální výměra činí 3 072 ha, nadmořská výška je 365 m. Obec je součástí regionu Orlicko-Třebovsko (Obec Dolní Dobrouč, 2017a).

V obci se také nachází mateřská a devítiletá základní škola. Dále je zde praktický lékař jak pro děti, tak pro dospělé, zubař, prodejna potravin, fotbalové hřiště či víceúčelová sportovní hala (dále jen „VSH“). Mezi spolky působícími v obci můžeme zařadit sbor dobrovolných hasičů, myslivecké sdružení, zahrádkáře, klub českých turistů či fotbalový klub (Obec Dolní Dobrouč, 2017a).

Obec Dolní Dobrouč leží na trati Ústí nad Orlicí – Letohrad, kde je vlaková doprava zajištěna akciovou společností České dráhy. Spojení mezi městy Ústí nad Orlicí, Letohradem a Lanškrounem je zajištěno prostřednictvím autobusové dopravce ČSAD Ústí nad Orlicí, a. s. (Obec Dolní Dobrouč, 2017a).

Mezi nejvýznamnější památky obce patří kostel sv. Mikuláše, který byl postaven v letech 1828-1829 v empírovém slohu. Dále můžeme uvést hřbitovní kapli sv. Josefa, kostel sv. Jana Křtitele, sochu sv. Jana Nepomuckého či Horákovou kapli, která je poutním místem. V neposlední řadě je to pak zřícenina hradu Lanšperk (Obec Dolní Dobrouč, 2017b).

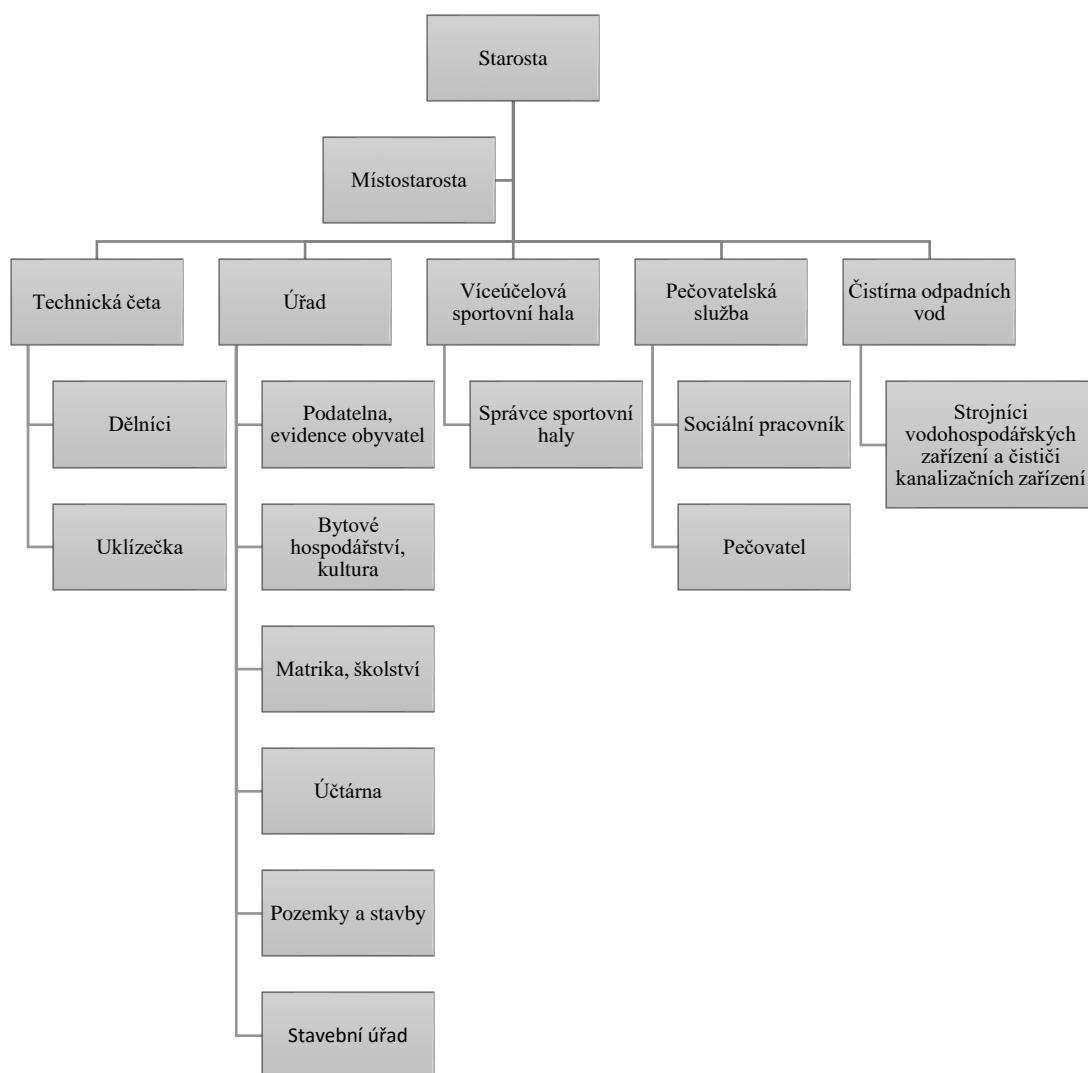
3.1.2 Historie

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1292. Její původní jméno bylo německé, a to Libenthal, což v překladu znamená ves v milém údolí, což naši obec skutečně velmi přesně charakterizuje. V roce 1873 byla Dobrouč povýšena na městys. Horní Dobrouč a Lanšperk se k Dolní Dobrouči připojily v roce 1976, v roce 1978 se od katastrálního území Lanšperk oddělila osada Václavov. Od 1. července 1982 je obec Dolní Dobrouč střediskovou obcí (Obec Dolní Dobrouč, 2017a).

Obec Dolní Dobrouč má partnerské město, jímž je italské město Rovereto, resp. jeho část Marco. Toto přátelství trvá již od první světové války, kdy obyvatelé Marca museli odejít do vyhnanství a útočištěm jim byla právě naše obec. Díky tomuto přátelství často dochází k vzájemným návštěvám mezi spolky a sportovci, ale také často i k návštěvám oficiálního charakteru (Obec Dolní Dobrouč, 2017c).

3.1.3 Struktura obecního úřadu

Funkci starosty v současné době vykonává pan Pavel Šisler, který je jediným uvolněným členem zastupitelstva obce. Místostarostou je Ing. Vlastimil Hovad. Zastupitelstvo obce čítá 15 členů, rada obce 5 členů. Obec má zřízen finanční výbor, který má předsedu a čtyři členy, a kontrolní výbor, který má předsedu a dva členy. V obci je též zřízena komise životního prostředí a stavební komise. V Horní Dobrouči a na Lanšperku je zřízen osadní výbor (Dolní Dobrouč, 2017d).

Obr. 4: Organizační schéma obce (Zdroj: Organizační řád Obecního úřadu Dolní Dobrouč)

3.1.4 Složení obyvatelstva

V obci žije k 30. 4. 2017 2 592 obyvatel, z toho v DD 2 225 občanů, v HD 253 občanů a na Lanšperku 114 občanů. Průměrný věk občanů v celé obci je 40,58 let, v DD 40,54 let, v HD 40,01 a na Lanšperku 42,65 let (Skalická, 2017). V následující tabulce je přehled složení obyvatelstva v jednotlivých letech, kdy údaje jsou vždy k prvnímu dni v roce.

Tab. 6: Počet obyvatel obce Dolní Dobrouč v letech 2012-2017

Rok	Počet obyvatel				
	Celkem	Muži		Ženy	
		do 15	15 +	do 15	15 +
2012	2 574	215	1 094	179	1 086
2013	2 576	206	1 108	181	1 081
2014	2 571	210	1 101	168	1 092
2015	2 577	221	1 099	173	1 084
2016	2 568	225	1 095	167	1 081
2017	2 582	235	1 100	158	1 089

(Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2017)

Tento počet obyvatel z podkladů Ministerstva vnitra ČR je pouze informativní a nezahrnuje počty cizinců s trvalým pobytem na území obce Dolní Dobrouč. V celém sledovaném období je v obci mírná převaha mužů. Děti do 15 let tvoří přibližně 15 % celkového obyvatelstva.

V obci má také sídlo 43 podnikatelů, z toho je 31 fyzických osob a 12 právnických osob (Skalická, 2017).

3.2 Schválený a skutečný rozpočet obce

Obec Dolní Dobrouč, stejně jako je tomu u ostatních obcí, hospodaří podle schváleného rozpočtu. Návrh rozpočtu se sestavuje na jeden kalendářní rok a podkladem pro jeho sestavení jsou příjmy a výdaje minulého roku. Zastupitelstvo obce musí návrh rozpočtu schválit. Před jeho projednáním je nutné ho minimálně 15 dnů předem zveřejnit na úřední desce a v elektronické podobě.

V průběhu roku je plnění rozpočtu kontrolováno zastupitelstvem obce. V případě, že během roku dojde k neočekávaným změnám v rozpočtu obce, musí dojít k úpravě schváleného rozpočtu. Tyto změny se provádějí pomocí rozpočtových opatření, která taktéž schvaluje zastupitelstvo obce. Proto jsou mezi schváleným a skutečným rozpočtem obvykle značné rozdíly. V závěrečném účtu obce, který musí povinně obce sestavovat, se uvádějí příjmy a výdaje skutečné k 31. 12. daného roku.

Následující část bude věnována porovnání schváleného rozpočtu a rozpočtu skutečného sestaveného k 31.12. daného roku.

Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2012

V následující tabulce je zobrazena výše schváleného rozpočtu pro rok 2012, skutečná výše příjmů a výdajů k 31.12.2012 a jejich změna oproti předpokladu.

Tab. 7: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2012 (v Kč)

Rozpočet obce 2012	Schválený rozpočet	Skutečnost	Změna
Daňové příjmy	21 683 900	20 845 335	-838 565
Nedaňové příjmy	5 869 340	6 321 082	451 742
Kapitálové příjmy	1 300 000	639 818	-660 182
Přijaté transfery	1 750 480	2 566 980	816 500
PŘÍJMY CELKEM	30 603 720	30 373 216	-230 504
Běžné výdaje	25 053 990	25 053 310	-680
Kapitálové výdaje	3 382 380	3 469 143	86 763
VÝDAJE CELKEM	28 436 370	28 522 453	86 083
SALDO ROZPOČTU	2 167 350	1 850 762	-316 588

(Zdroj: Závěrečný účet obce Dolní Dobrouč za rok 2012)

V tabulce č. 7 vidíme, že výrazný rozdíl mezi schváleným rozpočtem a skutečností nastal u daňových příjmů, kde jsme zaznamenali pokles příjmů oproti předpokládané výši, u kapitálových příjmů, které taktéž poklesly, a u přijatých dotací, které byly naopak vyšší než předpoklad. Pokles daňových příjmů byl způsoben nižším příjmem ze sdílených daní, zejména příjmem z DPH. Tento pokles byl vykompenzován vyššími nedaňovými příjmy, především příjmy z poskytování služeb a výrobků. Příčina poklesu příjmů kapitálových spočívala v předpokladu větší realizace prodejů stavebních pozemků v Havlově palouku. Vyšší přijaté transfery byly především na opravu základní školy, na kterou byly také plně

využity. Celkové příjmy tedy zaznamenaly pokles přibližně o 230 tisíc Kč, což na hospodaření obce nemělo větší vliv. U výdajů nebyla zaznamenána větší změna oproti předpokladu. Růst celkových výdajů o 86 tisíc Kč oproti původnímu schválenému rozpočtu nebyl nikterak významný. Dále je z tabulky patrné, že obec hospodařila s přebytkem téměř 2 mil. Kč.

Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2013

Tab. 8: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2013 (v Kč)

Rozpočet obce 2013	Schválený rozpočet	Skutečnost	Změna
Daňové příjmy	24 232 800	26 531 423	2 298 623
Nedaňové příjmy	6 059 440	6 872 949	813 509
Kapitálové příjmy	560 000	1 178 850	618 850
Přijaté transfery	1 226 500	1 957 038	730 538
PŘÍJMY CELKEM	32 078 740	36 540 260	4 461 520
Běžné výdaje	24 081 320	26 166 041	2 084 721
Kapitálové výdaje	17 326 420	2 549 618	-14 776 802
VÝDAJE CELKEM	41 407 740	28 715 659	-12 692 081
SALDO ROZPOČTU	-9 329 000	7 824 601	17 153 601

(Zdroj: Závěrečný účet obce Dolní Dobrouč za rok 2013)

V tabulce č. 8 můžeme vidět, že příjmy v roce 2013 oproti očekávání vzrostly. U daňových příjmů, které vzrostly o 2 mil. Kč, to bylo z důvodu růstu příjmů z DPH. Růst příjmů z prodeje dřevní hmoty způsobil zvýšení příjmů nedaňových a nárůst kapitálových příjmů byl způsoben větším prodejem stavebních parcel v lokalitě Havlův palouk. Růst běžných výdajů byl zapříčiněn růstem neinvestičních příspěvků příspěvkovým organizacím a vyššími výdaji na opravy. Výrazný pokles kapitálových příjmů byl ovlivněn přesunem investiční akce opravy základní školy na rok 2014. V celkovém součtu poklesly výdaje oproti očekávání o přibližně 12,7 mil. Kč. Dále je z tabulky patrné, že rozpočet byl schvalován jako schodkový, k financování toho rozdílu měl být přijat úvěr na stavební úpravy základní školy, která byla ale nakonec přesunuta na nadcházející rok, a proto i čerpání toho úvěru bylo odloženo. Obec z tohoto důvodu hospodařila s přebytkem.

Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2014

Tab. 9: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2014 (v Kč)

Rozpočet obce 2014	Schválený rozpočet	Skutečnost	Změna
Daňové příjmy	25 834 000	28 280 383	2 446 383
Nedaňové příjmy	6 502 840	7 134 076	631 236
Kapitálové příjmy	1 230 000	922 670	-307 330
Přijaté transfery	16 476 530	17 511 302	1 034 772
PŘÍJMY CELKEM	50 043 370	53 848 431	3 805 061
Běžné výdaje	28 418 290	26 890 505	-1 527 785
Kapitálové výdaje	37 537 450	35 928 489	-1 608 961
VÝDAJE CELKEM	65 955 740	62 818 994	-3 136 746
SALDO ROZPOČTU	-15 912 370	-8 970 564	6 941 806

(Zdroj: Závěrečný účet obce Dolní Dobrouč za rok 2014)

Tabulka č. 9 nám zobrazuje, že růst nastal u daňových příjmů, konkrétně u příjmů z DPH a příjmů z DPPO, nedaňových příjmů a přijatých dotací na investiční akce. Naopak kapitálové příjmy zaznamenaly pokles. V celkovém součtu vzrostly příjmy oproti očekávání o necelé 4 mil. Kč. U výdajů byl zaznamenán pokles, a to jak u běžných, tak kapitálových. Oproti očekávání se v celkové výši snížily o 3 mil. Kč. Z tabulky dále vyčteme, že rozpočet na rok 2014 byl sestavován se schodkem téměř 16 mil Kč, ve skutečnosti byl schodek o skoro 7 mil. Kč nižší. K financování tohoto rozdílu byl použit úvěr na investiční akci stavební úpravy základní školy.

Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2015

Tab. 10: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2015 (v Kč)

Rozpočet obce 2015	Schválený rozpočet	Skutečnost	Změna
Daňové příjmy	26 867 300	29 310 180	2 442 880
Nedaňové příjmy	6 701 470	6 725 675	24 205
Kapitálové příjmy	860 000	546 521	-313 479
Přijaté transfery	27 808 080	30 666 437	2 858 357
PŘÍJMY CELKEM	62 236 850	67 248 813	5 011 963
Běžné výdaje	26 425 570	23 842 573	-2 582 997
Kapitálové výdaje	44 994 700	48 656 207	3 661 507
VÝDAJE CELKEM	71 420 270	72 498 780	1 078 510
SALDO ROZPOČTU	-9 183 420	-5 249 967	3 933 453

(Zdroj: Závěrečný účet obce Dolní Dobrouč za rok 2015)

Tabulka č. 10 nám zobrazuje, nárůst nastal u všech příjmů, kromě kapitálových, které zaznamenaly pokles oproti předpokladu. V kategorii daňové příjmy vzrostly příjmy z DPH a příjmy z DPPO. Celkově tedy příjmy vzrostly o 5 mil. Kč. Běžné výdaje obce klesly o 2,5 mil. Kč, naopak kapitálové výdaje zaznamenaly růst o 3,7 mil. Kč. V celkovém součtu tedy u výdajů došlo k nárůstu o 1 mil. Kč. Dále je z tabulky patrné, že rozpočet roku 2015 byl schvalován se schodkem ve výši 9 mil. Kč. Ve skutečnosti byl schodek o skoro 4 mil. Kč nižší, tedy 5,2 mil. Kč. K financování rozdílu byl využit úvěr na cisternovou automobilovou stříkačku (dále jen „CAS“).

Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2016

Tab. 11: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2016 (v Kč)

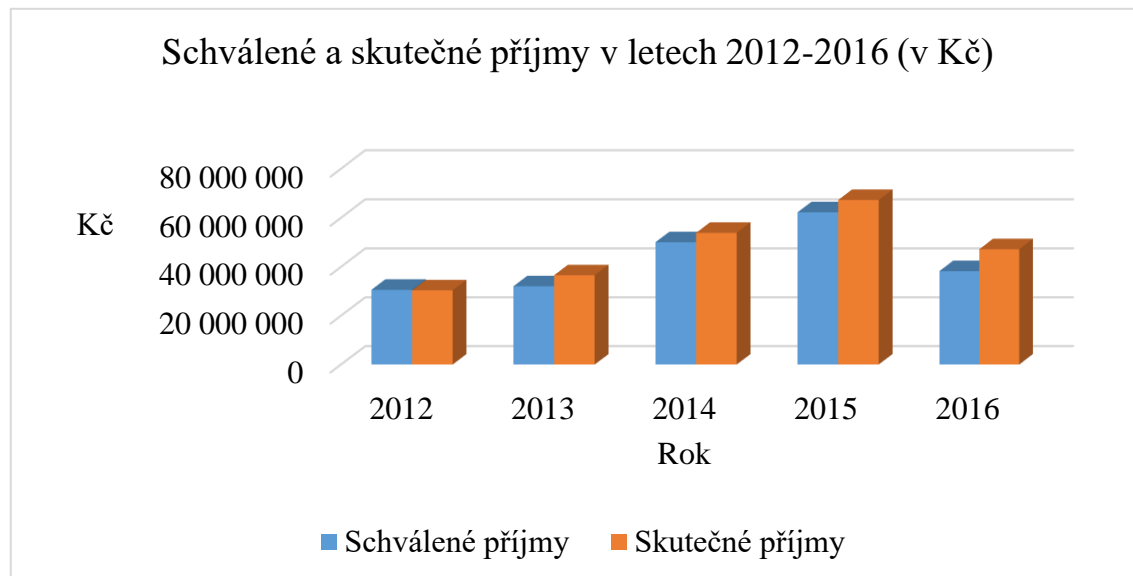
Rozpočet obce 2016	Schválený rozpočet	Skutečnost	Změna
Daňové příjmy	29 349 000	30 961 229	1 612 229
Nedaňové příjmy	6 895 298	7 303 197	407 899
Kapitálové příjmy	780 000	1 832 630	1 052 630
Přijaté transfery	1 230 700	7 093 823	5 863 123
PŘÍJMY CELKEM	38 254 998	47 190 879	8 935 881
Běžné výdaje	30 879 050	26 508 924	-4 370 126
Kapitálové výdaje	5 096 072	4 369 489	-726 583
VÝDAJE CELKEM	35 975 122	30 878 413	-5 096 709
SALDO ROZPOČTU	2 279 876	16 312 466	14 032 590

(Zdroj: Hodnotící zpráva obce Dolní Dobrouč za rok 2016)

V tabulce schváleného a skutečného rozpočtu obce za rok 2016 můžeme vidět, že ke zvýšení došlo u všech příjmů, u výdajů došlo naopak ke snížení. Nejvýraznější růst příjmů nastal u přijatých transferů, které oproti očekávání vzrostly o téměř 6 mil. Kč, zejména z důvodu čerpání transferů na kanalizaci. V celkové výši se příjmy zvýšily o necelých 9 mil. Kč. U výdajů nastal nejvyšší pokles u běžných výdajů, a to o 4 mil. Kč, v součtu se výdaje snížily oproti předpokladu o 5 mil. Kč. Rozpočet byl schvalován s přebytkem 2 mil. Kč. Ve skutečnosti byl však výsledek ještě o 14,3 mil. Kč příznivější. Přebytek činil 16,3 mil. Kč.

Schválené a skutečné příjmy obce v letech 2012-2016

Na následujícím grafu můžeme vidět vývoj rozpočtovaných a schválených příjmů za sledované období.

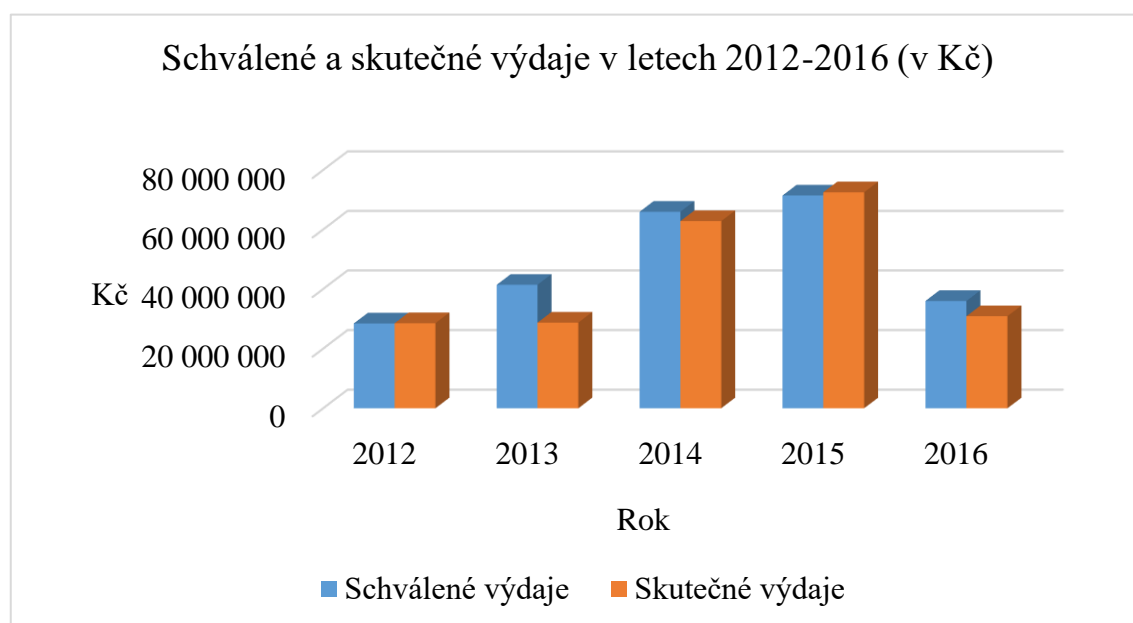

Graf 1: Schválené a skutečné příjmy v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Závěrečné účty obce Dolní Dobrouč)

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že v prvním sledovaném roce jsou schválené příjmy a následné skutečné příjmy téměř totožné, na rozdíl od následujících, kde jsou vidět již značné rozdíly. V celém sledovaném období, kromě roku 2012, dosahovala obec vyšších celkových skutečných příjmů, než bylo původně předpokládáno. Nejvýraznější změna příjmů jak v absolutní výši, tak v procentuální, nastala v roce 2016, kdy se skutečné příjmy zvýšily o téměř 9 mil. Kč, což činí 23 % zvýšení oproti očekávání. Největší změny za celé sledované období v absolutní výši nastávaly u daňových příjmů a přijatých transferů, kdežto nejvyšší změnu procentuální zaznamenaly příjmy kapitálové. V průběhu sledovaného období docházelo k růstu jak schválených, tak skutečných příjmů. Změna nastala až v posledním sledovaném roce, kdy došlo k prudkému poklesu schválených i skutečných příjmů. Bylo to způsobeno tím, že obec na tento rok neplánovala, a ani neuskutečnila žádné velké investiční akce, tudíž neměla příjmy z přijatých transferů tak vysoké, jako ve dvou předešlých letech. Větší investiční akce jsou plánovány až na rok 2017.

Schválené a skutečné výdaje obce v letech 2012-2016

Následující graf zobrazuje výši schválených a skutečných výdajů za sledované období.

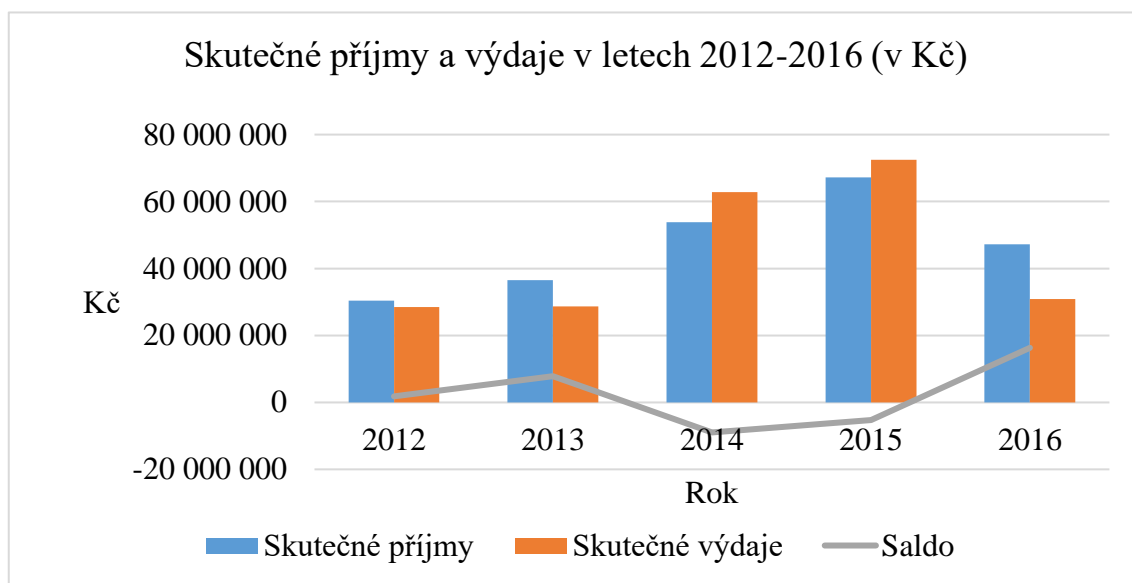
Graf 2: Schválené a skutečné výdaje v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Závěrečné účty obce Dolní Dobrouč)

Pokud se podíváme na vývoj schválených a skutečných výdajů, můžeme konstatovat, že v roce 2012 byly rozpočtované výdaje téměř shodné se skutečnými, naopak v následujících letech již nastávaly změny. V roce 2012 a 2015 vynaložila obec vyšší výdaje, než původně předpokládala, ve zbývajících letech tomu bylo naopak. Nejvýraznější změna nastala v roce 2013 a to jak v absolutní výši, která činila 12,7 mil. Kč, tak procentuální, kde se rozpočtované výdaje změnily o skoro 31 %. V průběhu sledovaného období byl zaznamenán růst jak schválených, tak skutečných výdajů. Výjimka, stejně jako u příjmů, nastala v roce 2016, kdy došlo k výraznému poklesu výdajů. Oproti roku 2015 klesly skutečné výdaje v roce 2016 o téměř 42 mil. Kč, z důvodu nekonání žádných velkých investičních akcí.

3.3 Skutečné příjmy a výdaje obce v letech 2012-2016

Následující část bakalářské práce bude věnována již skutečným příjmům a výdajům, které mají větší vypovídací schopnost o hospodaření obce než příjmy a výdaje schválené. Je to

z důvodu provádění změn ve schváleném rozpočtu v průběhu kalendářního roku, protože rozpočtované příjmy představují očekávaný vývoj příjmů a výdajů. Zejména u přijatých transferů dochází k velkým změnám, protože obce na začátku roku ještě nevědí, jaké transfery jim budou skutečně poskytnuty. Kdežto rozpočet skutečný nám předkládá příjmy a výdaje ve skutečné výši, jaké bylo dosaženo k poslednímu dni rozpočtového období.

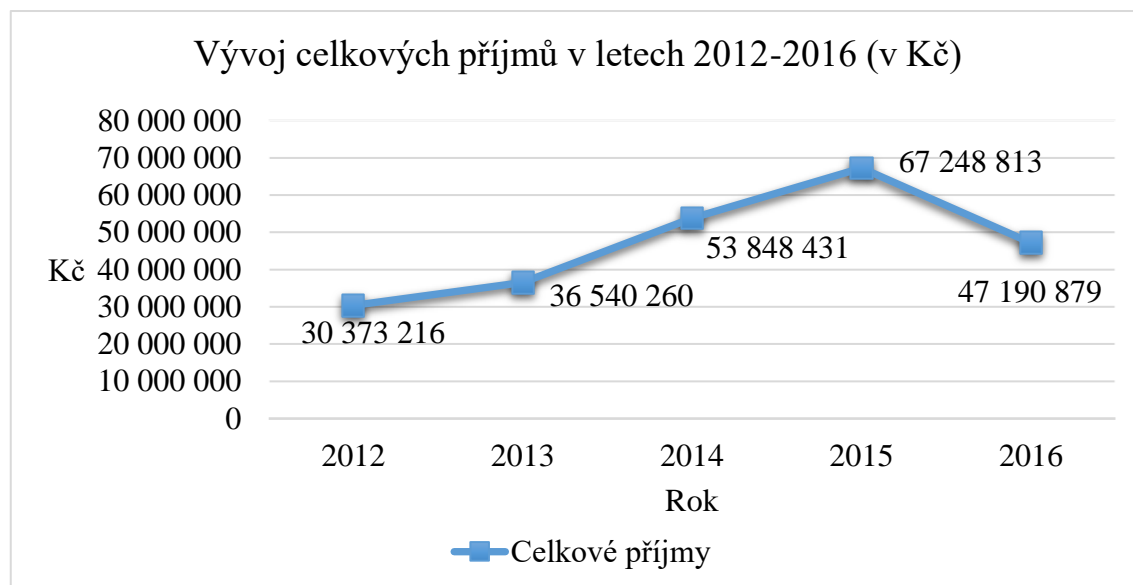

Graf 3: Skutečné příjmy a výdaje v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

V prvním sledovaném roce skutečné příjmy převyšovaly výdaje o 1 850 762 Kč, rozpočet byl tedy přebytkový. V roce 2013 došlo k nárůstu skutečných příjmů, ale výdaje zůstaly na stejné hladině, proto byl skutečný rozpočet opět přebytkový, a to o 7 824 601 Kč. V následujícím roce došlo k velkému nárůstu, jak příjmů (o 47 %), tak výdajů (o 119 %). Bylo to ovlivněno především dvěma velkými investičními akcemi, a to dokončením kanalizace – II. etapy a stavebními úpravami základní školy. Tyto akce se projeví jak na stránce příjmové, v přijatých transferech, tak na straně výdajů, v odvádění a čištění odpadních vod a v úpravě základní školy. Skutečné výdaje pak přesahovaly příjmy o 8 970 564 Kč. V roce 2015 došlo opět k nárůstu jak skutečných příjmů, tak i výdajů. Rozpočet byl proto znovu schodkový, a to o 5 249 967 Kč. V posledním roce došlo ke snížení skutečných příjmů (o 30 %) a výdajů (o 57 %). Rozpočet byl tedy opět, stejně jako v prvních dvou sledovaných letech, přebytkový, a to o 16 312 466 Kč.

3.4 Skutečné příjmy obce v letech 2012-2016

Vývoj skutečných celkových příjmů obce Dolní Dobrouč v letech 2012 až 2016 je zobrazen na následujícím grafu.

Graf 4: Vývoj celkových příjmů v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Jak je z grafu č. 4 zřejmé, od roku 2012 do roku 2015 celkové příjmy postupně narůstaly, z 30 mil. Kč až na 67 mil. Kč. Nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán z roku 2013 na rok 2014, kdy příjmy vzrostly o 47 %. Naopak v roce 2016 došlo k poklesu celkových příjmů o 30 % na konečných 47 mil. Kč. Nejvyšších příjmů obec dosahovala v roce 2015, kdy realizovala velké investiční projekty, na které jí byly poskytnuty významné transfery.

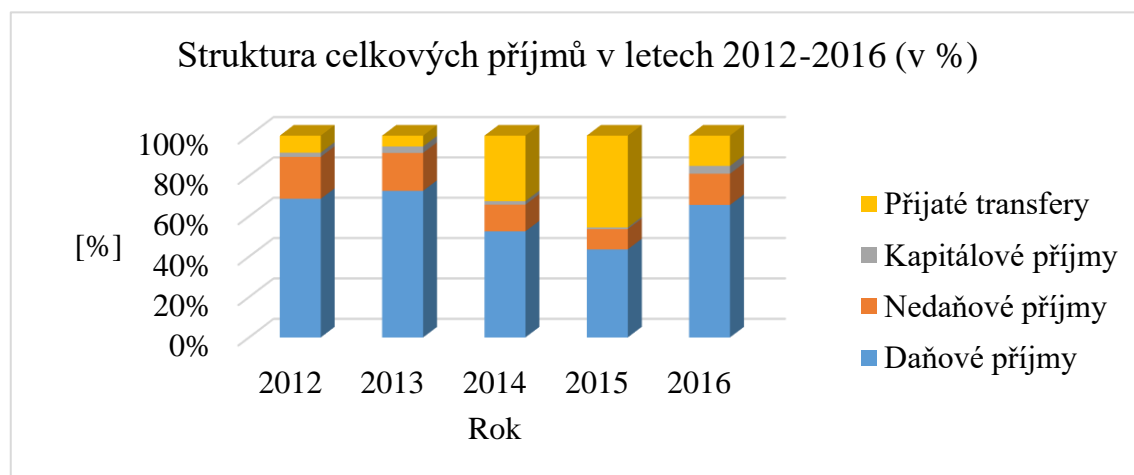
U příjmů obce se rozlišují čtyři základní skupiny příjmů – daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Podíl i výše jednotlivých druhů se v čase mění, proto budou důkladněji rozebrány v následující části. Jejich výše ve sledovaném období je uvedena v následující tabulce.

Tab. 12: Příjmy obce v letech 2012-2016 (v Kč)

Příjmy obce	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Daňové	20 845 335	26 531 423	28 280 383	29 310 180	30 961 229
Nedaňové	6 321 082	6 872 949	7 134 076	6 725 675	7 303 197
Kapitálové	639 818	1 178 850	922 670	546 521	1 832 630
Transfery	2 566 980	1 957 038	17 511 302	30 666 437	7 093 823
CELKEM	30 373 216	36 540 260	53 848 431	67 248 813	47 190 879

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Z tabulky č. 12 můžeme vidět vývoj jednotlivých druhů příjmů. Daňové příjmy mají po celé období rostoucí charakter. K nejvyššímu, skokovému nárůstu došlo z roku 2012 na rok 2013. Bylo to ovlivněno především změnou zákona o rozpočtovém určení daní, která přišla v účinnost 1. ledna 2013. Tato změna přinesla vyšší podíl menších obcí na celostátním výnosu daní. Také byly upraveny jednotlivé procentní podíly, které připadají obcím z toho výnosu. U obce Dolní Dobrouč tato novela přinesla zvýšení příjmů o 27 %, neboli o 6 mil. Kč. Nedaňové příjmy se ve sledovaném období držely přibližně na stejné úrovni. Kapitálové příjmy jsou ze všech druhů nejnižší, nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2016, zejména z důvodu velkého prodeje stavebních parcel. Přijaté transfery v roce 2014 činily 17,5 mil. Kč a v roce 2015 dokonce 30,7 mil. Kč, tyto transfery byly čerpány na úpravu základní školy a dokončení kanalizace.

Graf 5: Struktura celkových příjmů v letech 2012-2016 (v %) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Uvedený graf nám zobrazuje podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech. Je z něho zřejmé, že největší podíl ve sledovaném období tvoří příjmy daňové, jsou tedy

nejdůležitější částí rozpočtu obce. V roce 2013 tento podíl činil dokonce 73 %. Výjimkou je rok 2015, kdy významnou část rozpočtu obce spolu s daňovými příjmy, tvořily i přijaté transfery. Složení příjmů v jednotlivých letech je následující.

V roce 2012 příjmy dosahovaly 30 373 216 Kč, z toho největší podíl (69 %) tvořily daňové příjmy, což činilo 20 845 335 Kč. O zbylé příjmy se podělily příjmy nedaňové 6 321 082 Kč (21 %), přijaté transfery 2 566 980 Kč (8 %) a kapitálové příjmy 639 818 Kč (2 %).

O celkové příjmy, které v roce 2013 činily 30 540 260 Kč, se podělily jednotlivé druhy příjmů následujícím způsobem. Na daňové příjmy připadlo 73 % (26 531 423 Kč), na nedaňové 19 % (6 872 949 Kč), 5 % (1 957 038 Kč) patří přijatým transferům a 3 % (1 178 850 Kč) zbývá na kapitálové příjmy.

V roce 2014 bylo 53 848 431 Kč celkových příjmů tvořeno z 53 % (28 280 383 Kč) daňovými příjmy, z 33 % (17 511 302 Kč) přijatými transfery, z 13 % (7 134 076 Kč) nedaňovými příjmy a ze 2 % (922 670 Kč) kapitálovými příjmy.

V roce 2015 činily celkové příjmy 67 248 813 Kč, z toho 46 % (30 666 437 Kč) patřilo přijatým transferům, 44 % (29 310 180 Kč) daňovým příjmům, 10 % (6 725 675 Kč) nedaňovým příjmům a 1 % (546 521 Kč) kapitálovým příjmům.

V roce 2016 dosáhly celkové příjmy částky 47 190 879 Kč, 66 % (30 961 229 Kč) náleželo daňovým příjmům, 15,4 % (7 303 197 Kč) nedaňovým příjmům, 15 % (7 093 823 Kč) přijatým dotacím a zbylá 4 % (1 832 630 Kč) příjmům kapitálovým.

3.4.1 Daňové příjmy

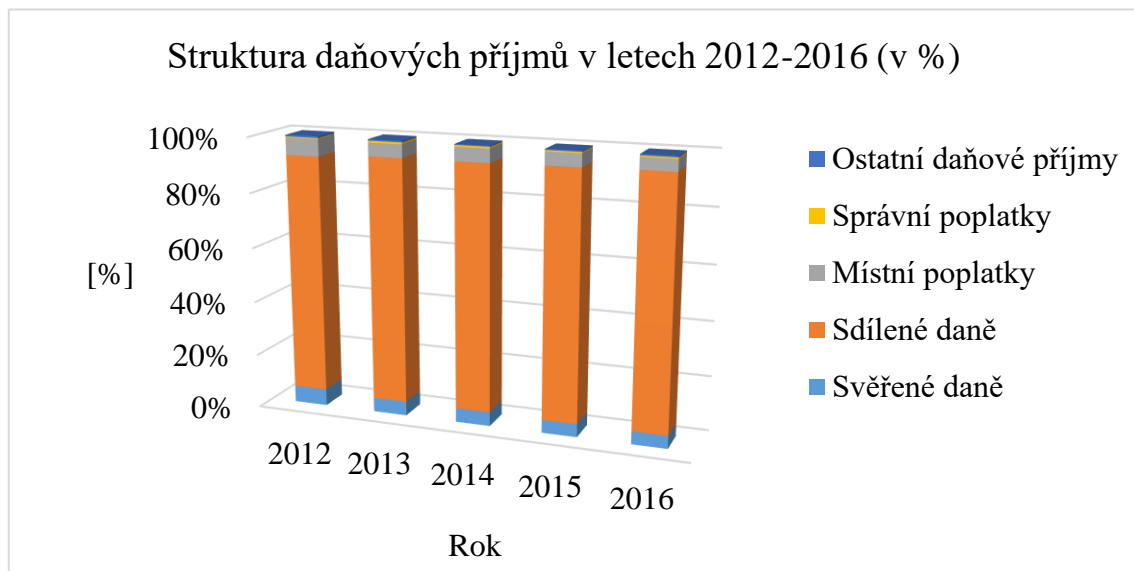
Daňové příjmy tvoří v obci podstatnou část příjmové stránky rozpočtu obce. Řadíme sem sdílené daně, svěřené daně, místní poplatky a správní poplatky. Tyto příjmy jsou ovlivňovány zákony. Výše jednotlivých příjmů je uvedena v následující tabulce. Do ostatních daňových příjmů jsou zařazeny příjmy z odvodů z loterií a podobných her, z hracích přístrojů a odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu.

Tab. 13: Daňové příjmy v letech 2012-2016 (v Kč)

Daňové příjmy	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Svěřené daně	1 277 246	1 373 904	1 451 801	1 410 450	1 466 705
Sdílené daně	18 077 021	23 580 155	25 164 029	26 276 421	27 910 204
Místní poplatky	1 298 281	1 264 004	1 402 007	1 376 676	1 298 935
Správní poplatky	72 230	184 020	167 605	140 140	152 785
Ostatní daňové příjmy	120 558	129 340	94 940	106 494	132 601
CELKEM	20 845 335	26 531 423	28 280 383	29 310 180	30 961 229

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Uvedená tabulka nám zobrazuje, že celkové daňové příjmy ve sledovaném období měly růstový charakter. Pokud se podíváme na jednotlivé druhy daňových příjmů, zjistíme, že stejný vývojový trend vykazovaly pouze sdílené daně. K největšímu nárůstu těchto příjmů došlo z roku 2012 na rok 2013, a to o 30,4 % čili o 5 503 134 Kč. Toto zvýšení bylo zapříčiněno novelou zákona o rozpočtovém určení daní. Ze stejného důvodu vzrostly i celkové daňové příjmy. Ostatní druhy daňových příjmů, z nichž se příjmy z odvodů z loterií a podobných her a z hracích přístrojů řídily zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, který je však od 1.1. 2017 zrušen zákonem č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, byly ve sledovaném období kolísavé. V následujícím grafu je pak znázorněn podíl jednotlivých druhů daňových příjmů na celkových daňových příjmech.

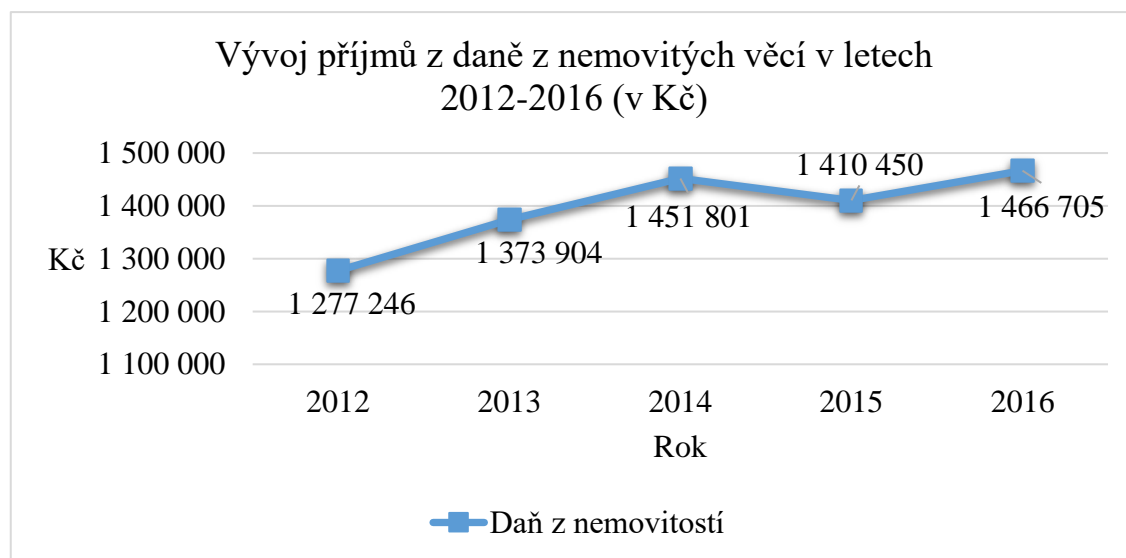

Graf 6: Struktura daňových příjmů v letech 2012-2016 (v %) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Z grafu č. 6 je patrné, že za celé sledované období je struktura daňových příjmů velmi podobná. Největší zastoupení mají příjmy ze sdílených daní. V roce 2012 činily daňové příjmy 20 845 335 Kč, z toho příjmy ze sdílených daní 87 % (18 077 021 Kč), v roce 2013 to bylo 26 531 423 mil. Kč a příjmy ze sdílených daní tvořily 89 % (23 580 155 Kč), v roce 2014 představovaly příjmy ze sdílených daní také 89 % (25 164 029 Kč) z celkových 28 280 383 Kč, v roce 2015 vzrostly daňové příjmy na 29 310 180 Kč a příjmy ze sdílených daní z této částky zaujímaly 90 % (26 276 421 Kč). V posledním sledovaném roce činily příjmy ze sdílených daní 27 910 204 Kč, což bylo 90 % z celkových daňových příjmů, které byly 30 961 229 Kč. Příjmy ze svěřené daně oscilovaly kolem hodnoty 1,4 mil. Kč (5 % z celkových daňových příjmů), příjmy z místních poplatků kolem hodnoty 1,3 mil. Kč (5 %) a příjmy ze správních poplatků, které byly za sledované období nejnižší, okolo hodnoty 143 tis. Kč (0,5 %).

Svěřené daně

Do příjmů ze svěřených daní řadíme daň z nemovitých věcí, která je vybírána z pozemků a staveb nacházejících se na katastrálním území obce Dolní Dobrouč. Obec má možnost tyto příjmy upravit, a to stanovením místního koeficientu prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, kterou schvaluje zastupitelstvo.

Graf 7: Vývoj příjmů z daně z nemovitých věcí v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

U příjmů z daně z nemovitých věcí byla ve sledovaném období zaznamenána pozvolná růstová tendence. Výjimkou je pouze rok 2015, kdy došlo k mírnému poklesu příjmů o 2,8 % (41 tis. Kč) oproti roku předcházejícímu. K nejvyššímu nárůstu došlo z roku 2012 na rok 2013, a to o 7,6 % (96 tis. Kč). Maximální výše dosáhla vybraná daň z nemovitých věcí v roce 2016, a to na 1 466 705 Kč. Tvořila tak 4,7 % celkových daňových příjmů.

Sdílené daně

Do příjmů ze sdílených daní se řadí příjmy z daně z příjmů fyzických osob, právnických osob a příjmy z daně z přidané hodnoty. Tuto část příjmů nemůže obec nijak ovlivnit, neboť výše podílu obce na celostátním hrubém výnosu daní, je dána zákonem o rozpočtovém určení daní. V následující tabulce je zobrazena struktura příjmů ze sdílených daní.

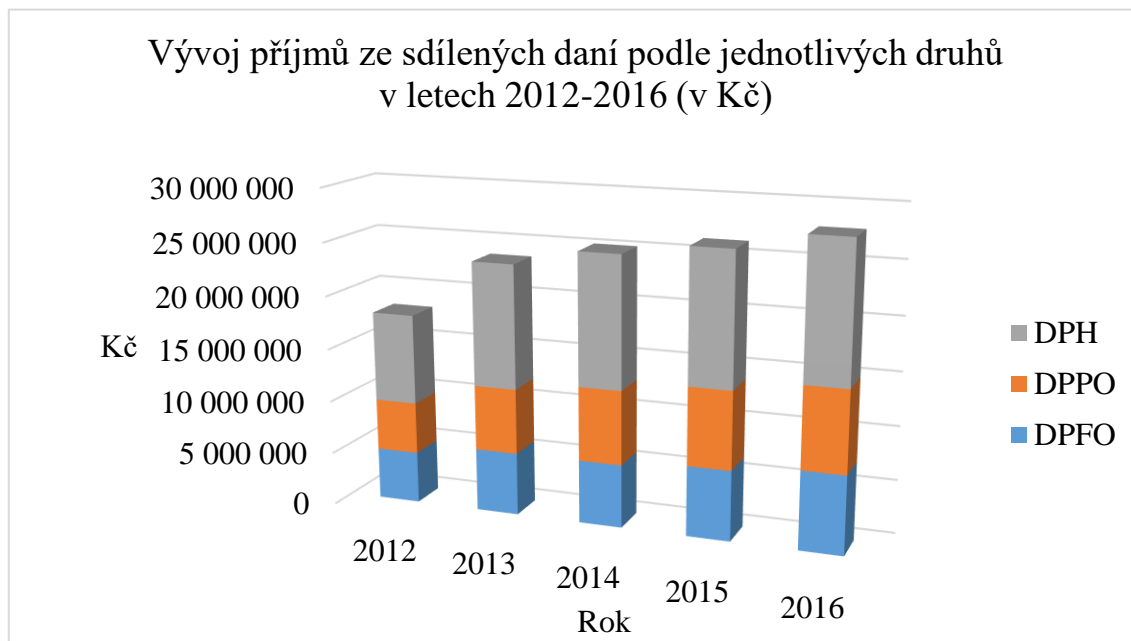
Tab. 14: Příjmy ze sdílených daní v letech 2012-2016 (v Kč)

Sdílené daně	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
DPFO ze závislé čin.	4 086 893	5 029 491	5 116 655	5 254 853	6 212 183
DPFO ze SVČ	329 073	272 632	151 791	616 990	448 412
DPFO z kap. výnosů	400 578	555 529	633 482	677 809	659 456
DPPO	3 907 457	5 359 079	6 066 040	6 292 105	7 069 852
DPPO za obce	929 860	749 170	864 120	994 650	558 980
DPH	8 423 160	11 614 256	12 331 941	12 440 014	12 961 320
CELKEM	18 077 021	23 580 155	25 164 029	26 276 421	27 910 204

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Celkové příjmy ze sdílených daní měly ve sledovaném období rostoucí charakter. Stejně tomu tak bylo u výše příjmů většiny druhů sdílených daní. Kolísavý průběh měly příjmy z daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti a z daně z příjmů právnických za obce. Ke skokovému nárůstu příjmů ze sdílených daní došlo z roku 2012 na rok 2013, a to o 30,4 % (5 503 135 Kč), což bylo způsobeno novelou zákona o rozpočtovém určení daní. Všechny procentní podíly obcí na celostátním výnosu daní byly navýšeny, kromě procentního podílu daně z přidané hodnoty, kde došlo ke snížení. Nicméně v roce 2013 došlo k navýšení sazeb DPH ze 14 a 20 % na 15 a 21 %, a proto i zde byl zaznamenán nárůst ve výši 38 %. V roce 2015 došlo k rozdělení snížených sazeb

u DPH na 10 a 15 %, proto zde byl zaznamenán menší meziroční růst oproti meziročnímu růstu ostatních druhů příjmů.

Graf 8: Vývoj příjmů ze sdílených daní podle jednotlivých druhů v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Jak je z výše uvedeného grafu patrné, celkové příjmy ze sdílených daní měly rostoucí tendenci. Největší podíl na těchto příjmech připadl ve sledovaném období příjmům z DPH (průměrně 48 %), poté následovaly příjmy z daně z příjmů právnických osob (27 %) a o něco menší část patřila příjmům z daně z příjmů fyzických osob (25 %).

Místní poplatky

Zastupitelstvo obce má možnost zvolit na základě obecně závazné vyhlášky, které poplatky a v jaké výši se budou vybírat. Přesto se však musí řídit zákonem o místních poplatcích. Obec Dolní Dobrouč v současné době dle obecně závazných vyhlášek vybírá poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu, poplatek za psa a poplatek za užívání veřejného prostranství, který závisí na druhu využití.

Sazby poplatků v roce 2016:

- poplatek za komunální odpad – 540 Kč za osobu na kalendářní rok, která se skládá ze 109 Kč na kalendářní rok a 431 Kč za kal. rok stanovených na základě skutečných nákladů obce předchozího kal. roku (Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 1/2016, Čl. 4);
- poplatek za psa – v Dolní a Horní Dobrouči činí poplatek na prvního psa 150 Kč za rok a na Lanšperku 100 Kč za rok, na každého dalšího psa se poplatek zvyšuje na 1,5násobek původní sazby čili v DD a HD je to 225 Kč/pes/rok a na Lanšperku 150 Kč/pes/rok (Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 4/2015, Čl. 5);
- poplatek za užívání veřejného prostranství – 10 Kč/m²/den v případě použití prostoru pro zařízení sloužících pro poskytování prodeje či služeb a při provozu cirkusů, lunaparků a obdobných atrakcí, 5 Kč/m²/den při umístění skládky stavebního materiálu (Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 5/2015, Čl. 6).

Tab. 15: Příjmy z místních poplatků v letech 2012-2016 (v Kč)

Místní poplatky	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Poplatek za odpad	1 240 418	1 203 975	1 343 775	1 320 131	1 245 930
Poplatek ze psů	50 753	52 178	49 617	50 628	50 915
Poplatek za prostranství	4 560	5 115	5 520	3 870	2 090
Poplatek ze vstupného	2 550	2 736	3 095	2 047	0
CELKEM	1 298 281	1 264 004	1 402 007	1 376 676	1 298 935

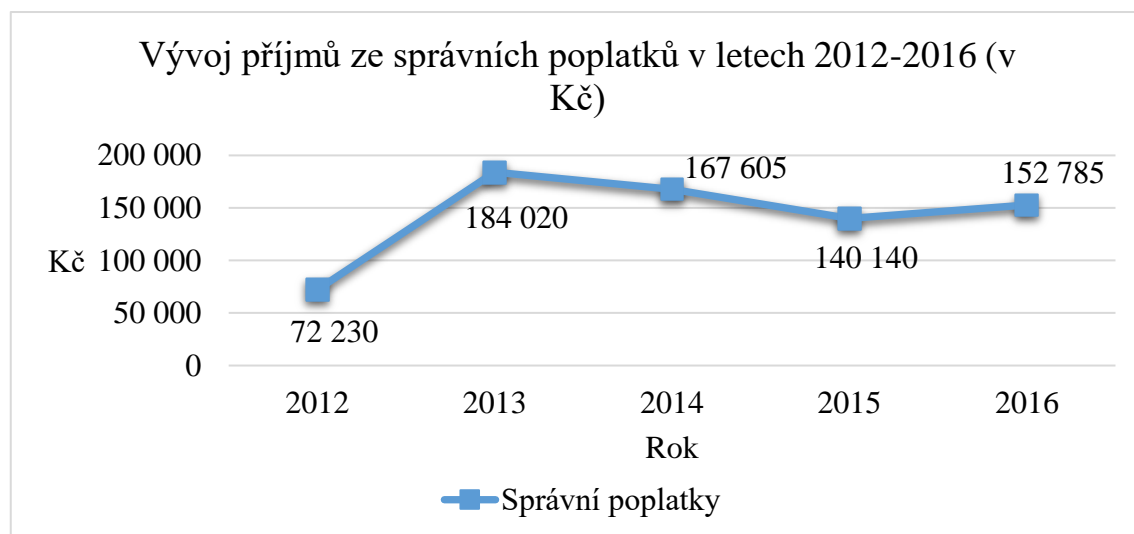
(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Výše příjmů z místních poplatků se odvíjí od sazeb stanovených vyhláškou zastupitelstva obce, které jsou uvedeny výše. Vývoj těchto příjmů byl ve sledovaném období kolísavého charakteru. Struktura však byla ve všech letech téměř stejná (kromě roku 2016, kdy již obec neměla příjmy z poplatků ze vstupného). Nejvýraznější podíl představují příjmy z poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu (poplatek za odpad), ročně v průměru až 96 % celkových příjmů z místních poplatků. Příjmy z poplatku ze psů zaujímaly přibližně 3,8 % příjmů z místních poplatků. Příjmům z poplatku za užívání veřejného prostranství patřil podíl pouze okolo 0,3 % celkových příjmů z místních poplatků. Ještě menší podíl,

a to 0,2 % z příjmů z místních poplatků, náležel příjmům z poplatku ze vstupného, a to pouze v prvních čtyřech sledovaných letech. V roce 2015 zastupitelstvo obce zrušilo obecně závaznou vyhlášku o vybírání poplatku ze vstupného a v roce 2016 již tento poplatek nebyl vybírán.

Správní poplatky

Příjmy ze správních poplatků patří do takové části příjmů, které obec nemá možnost ovlivnit, neboť se jejich výše striktně řídí zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Příjmy z těchto poplatků tvoří nejmenší část daňových příjmů, jsou však stabilním příjmem, nicméně se odvíjí od potřeb obyvatelstva. Můžeme sem zařadit například ověřování podpisů a kopií dokumentů, ohlášení změny trvalého bydliště či vydání stavebních povolení. Vývoj příjmů ze správních poplatků za sledované období je následující.

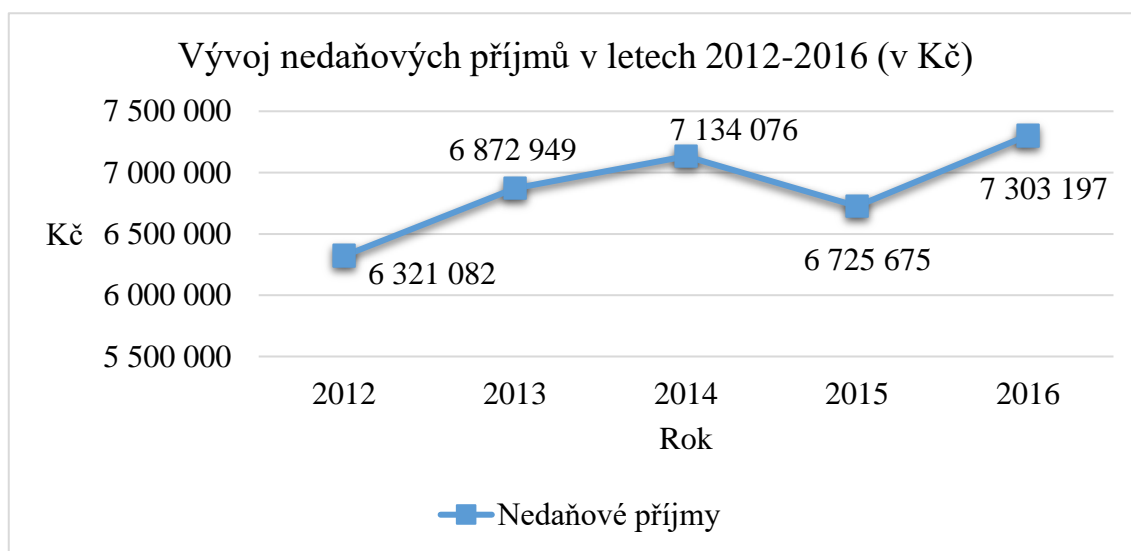

Graf 9: Vývoj příjmů ze správních poplatků v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Příjmy ze správních poplatků mají ve sledovaném období kolísavou tendenci. V roce 2012 dosahovaly příjmy nejnižší hladiny, a to 72 230 Kč, v roce 2013 skokově vzrostly o 155 % na 184 020 Kč, následně klesly o 9 % na 167 605 Kč, v roce 2015 nastal opět pokles, a to o 16 % na 140 140 Kč, a v roce 2016 byl zaznamenán nárůst o 9 % na konečných 152 785 Kč.

3.4.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy patří do té kategorie příjmů obce, které může obec svým rozhodnutím ovlivnit. Řadí se sem například přijaté pojistné náhrady, příjmy z poskytování služeb a výrobků, příjmy z pozemků a nemovitostí či přijaté úroky. Vývoj tohoto druhu příjmů je vyobrazen na následujícím grafu.

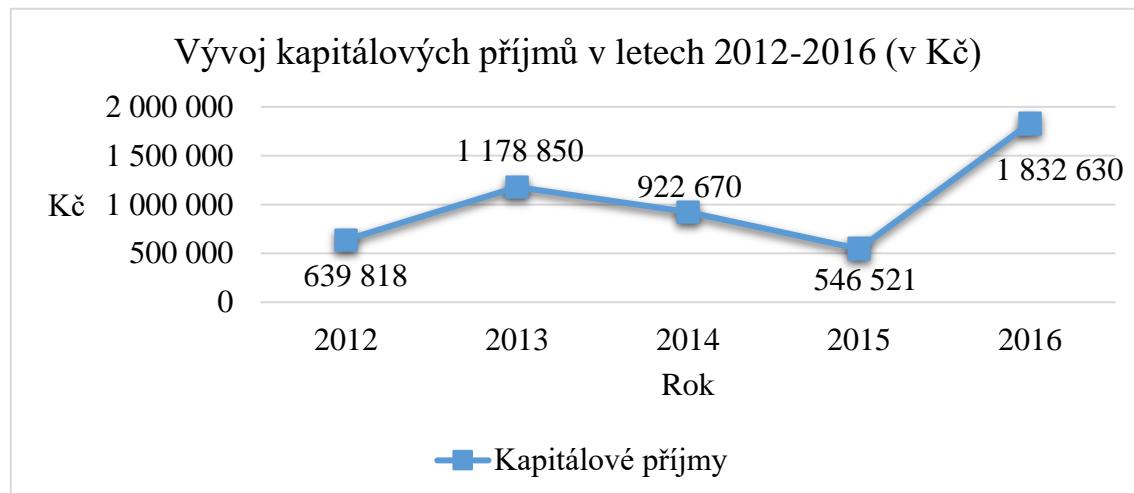
Graf 10: Vývoj nedaňových příjmů v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Celková výše nedaňových příjmů měla v prvních třech letech rostoucí charakter. V roce čtvrtém došlo k mírnému poklesu, a to o téměř 6 % oproti roku předcházejícímu. Nedaňové příjmy posledního sledovaného roku zaznamenaly nárůst o 8,6 % na konečnou výši 7 303 197 Kč, což byla nejvyšší hodnota za celé sledované období.

Nedaňové příjmy jsou rozděleny do čtyř kategorií – přijaté sankční poplatky a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a příjmy z vlastní činnosti. Nejvýznamnější část nedaňových příjmů představují příjmy z vlastní činnosti, konkrétněji příjmy z poskytování služeb a výrobků, a to v průměru 53 % (okolo 3,7 mil. Kč/rok). V obci Dolní Dobrouč se do poskytování služeb zahrnuje např.: stočné, hlášení obecním rozhlasem, příjmy z knihovny a fitness centra. Další důležitou částí jsou příjmy z pronájmu nemovitého majetku (kromě pozemků), které ročně dosahují výše okolo 2,1 mil. Kč, což představuje přibližně 31 % celkových nedaňových příjmů.

3.4.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy netvoří stálý příjem do obecního rozpočtu, mají spíše jednorázový charakter. Vývoj tohoto druhu příjmu je znázorněn na následujícím grafu.

Graf 11: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Kapitálové příjmy mají v obci Dolní Dobrouč nejmenší podíl na celkových příjmech. V roce 2012 tvořily tyto příjmy 639 818 Kč, což představuje 2 % celkových příjmů, v roce 2013 podíl vzrostl na 3 %, v roce 2014 klesl na 1,7 % a v roce 2015 dokonce na 0,8 %. Procentní podíl v roce 2016 byl nejvyšší za celé sledované období (3,9 %) stejně tak v absolutní výši (1 832 630 Kč).

Tab. 16: Kapitálové příjmy v letech 2012-2016 (v Kč)

Kapitálové příjmy	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy z prodeje pozemků	639 818	974 150	802 670	486 521	1 612 630
Příjmy z prodeje ostat. DHM	0	120 000	120 000	60 000	220 000
Príspevky na pořízení DM	0	84 700	0	0	0
CELKEM	639 818	1 178 850	922 670	546 521	1 832 630

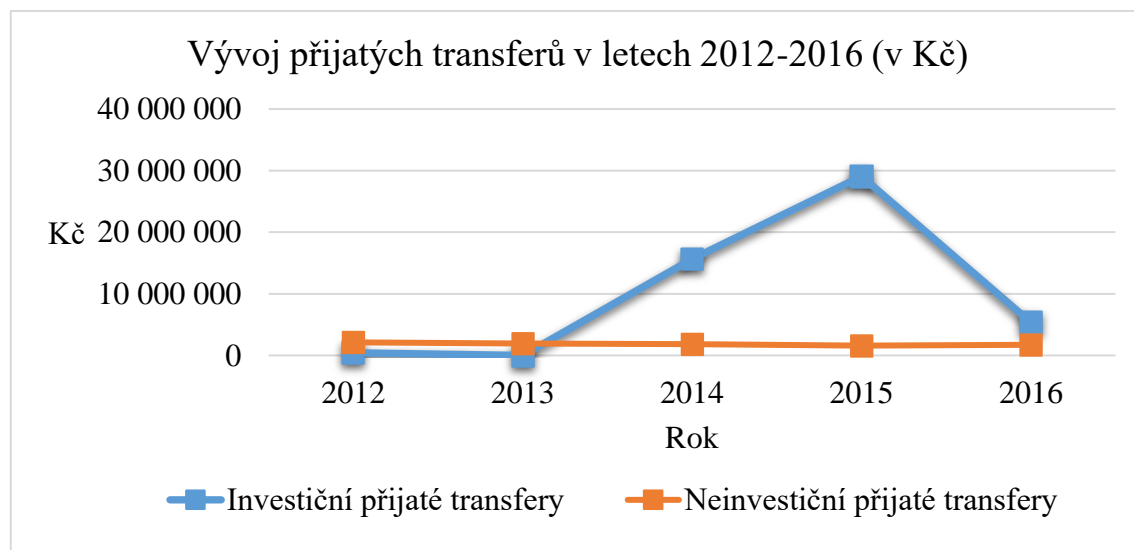
(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Kapitálové příjmy jsou v obci tvořeny pouze příjmy z prodeje pozemků a prodeje ostatního dlouhodobého hmotného majetku, výjimkou je rok 2013, kdy přibýly ještě příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku. V roce 2012 tvořil kapitálové příjmy pouze prodej pozemků, přesto částka 639 818 Kč nebyla nejnižší ve sledovaném období. V roce

2013 byl zaznamenán skokový nárůst příjmů o 84 % (539 tis. Kč), především to bylo vyvoláno získáním příspěvku na pořízení dlouhodobého majetku, který byl přijat od Ing. Jana Koláře na změnu územního plánu, a zvýšením prodejů stavebních parcel v Havlově palouku. V roce 2014 nastal pokles o 21 % (256 tis. Kč) oproti předešlému roku z důvodu absence příspěvku a nižších prodejů parcel, nicméně v porovnání s rokem 2012 je vidět nárůst kapitálových příjmů. Z roku 2014 na rok 2015 byl zaznamenán hluboký pokles příjmů o 41 % (376 tis. Kč) hlavně z důvodu poklesu prodeje pozemků. Naproti tomu v roce 2016 nastal obrovský vzestup příjmů (o 235 %, čili 1,3 mil. Kč), který byl vyvolán velkým zájmem o stavební parcely a nejvyšším příjmem z prodeje DHM za sledované období.

3.4.4 Přijaté transfery

Přijaté transfery jsou nedílnou součástí obecního rozpočtu. Podle toho, k čemu jsou určeny, je můžeme členit na investiční a neinvestiční. Zatímco investiční transfery slouží k pořízení dlouhodobého majetku, tak neinvestiční jsou použity k běžnému financování chodu obce.

Graf 12: Vývoj přijatých transferů v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Z výše uvedeného grafu je patrné, že neinvestiční transfery se ve sledovaném období držely na stejné hladině, investiční transfery pak kopírovaly velké investiční akce, které

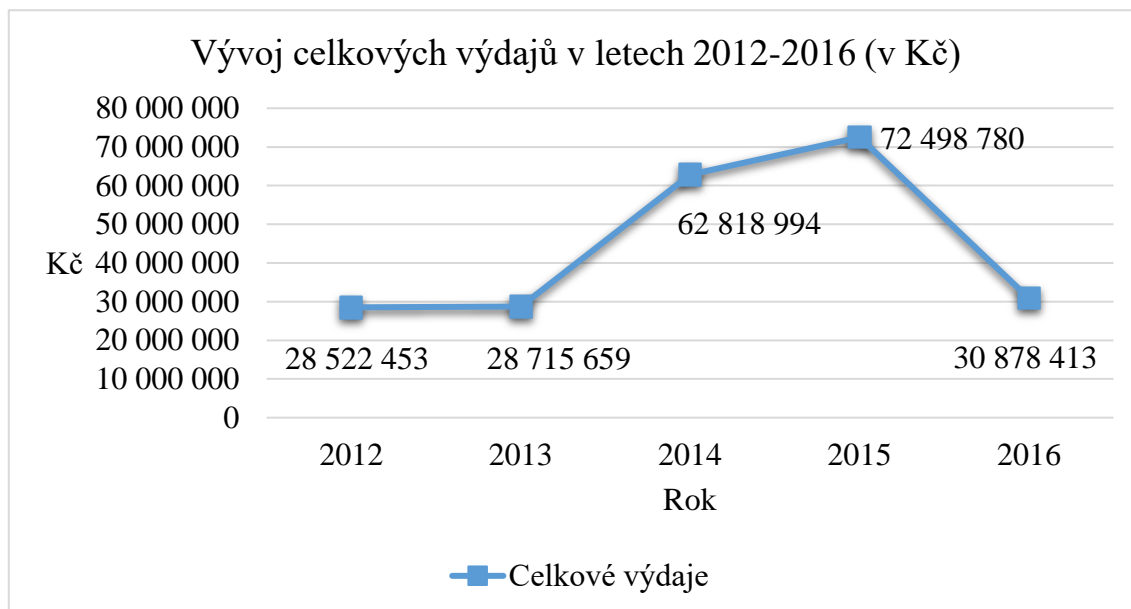
se konaly v letech 2014 a 2015. V roce 2012 činily celkové transfery 2 566 980 Kč z toho investiční 442 tis. Kč (17 %) a neinvestiční 2,1 mil. Kč (83 %). V roce 2013 obec Dolní Dobrouč nepřijala žádné investiční transfery, neinvestiční pak dosahovaly 1 958 038 Kč. V roce 2014 začala výstavba kanalizace, a proto přijaté transfery byly ve výši 15 670 526 Kč, což je 89 % z celkových 17,5 mil. Kč přijatých transferů zbylých 11 % (1 840 776 Kč) připadlo na neinvestiční transfery. V roce následujícím přibyla ještě rekonstrukce mateřské školy a pořízení CAS pro jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, investiční transfery se tak vyšplhaly na 29 072 787 Kč a zaujímaly tak 95 % celkových transferů, které byly ve výši 30,6 mil. Kč, neinvestiční transfery tedy činily 1 593 650 Kč. V posledním sledovaném roce již byl poskytnut pouze dodatečný transfer na II. etapu výstavby kanalizace, proto došlo k poklesu celkových přijatých transferů o 78 % na 7,1 mil. Kč, kdy 76 % (5 357 717 Kč) činily investiční transfery, zbytek 1 736 106 Kč patřil transferům neinvestičním.

Výše jednotlivých druhů transferů podle toho, na co a od koho byly přijaty, jsou uvedeny v tabulce v příloze č. 4, ze které můžeme vyčíst, že obec přijala ve všech letech kromě roku 2013 transfer na čističku odpadních vod z Fondu soudržnosti (dále jen „FS“) a Státního fondu životního prostředí (dále jen „SFŽP“). V prvních třech sledovaných letech přijala obec transfer na vytváření pracovních příležitostí od úřadu práce a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Dále je z tabulky patrné, jaké volby se v jednotlivých letech konaly. V roce 2012 a 2016 to byly volby do zastupitelstev krajů. V roce 2013 se uskutečnila volba prezidenta a volby do poslanecké sněmovny, v roce 2014 se konaly volby do evropského parlamentu a zastupitelstev obcí. Na rekonstrukci základní školy byly v roce 2014 poskytnuty transfery z FS a SFŽP. Tytéž fondy poskytly transfer na opravu mateřské školy v roce 2014 a 2015. Ministerstvo vnitra poskytlo transfer na pořízení nové CAS. Celkově tak bylo obci Dolní Dobrouč ze státního rozpočtu a státních fondů v roce 2012 poskytnuto 2 370 080 Kč, v roce 2013 1 668 596 Kč, v roce 2014 17 343 226 Kč, v roce 2015 29 997 587 Kč a roce 2016 6 792 823 Kč.

Podstatně nižší částky transferů přijala obec od Pardubického kraje. Konkrétně to bylo od 197 tis. Kč až po 669 tis. Kč, které byly z poloviny tvořeny investičním transferem na pořízení CAS.

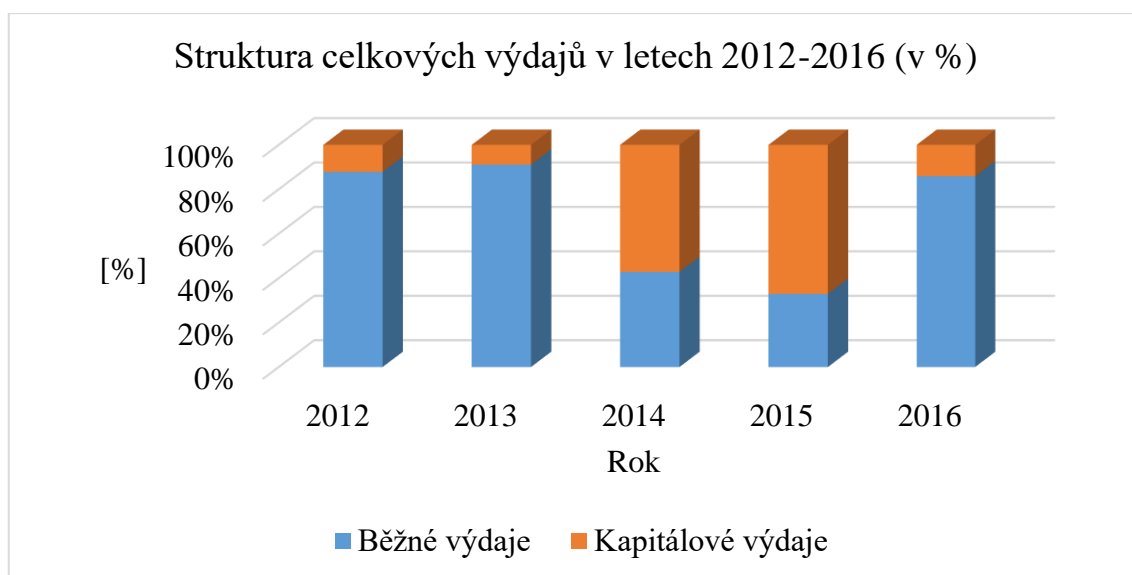
3.5 Skutečné výdaje obce v letech 2012-2016

Následující část bakalářské práce bude věnována druhé stránce rozpočtu, a to výdajům. Vývoj skutečně vynaložených peněžních prostředků obce Dolní Dobrouč v letech 2012 až 2016 je znázorněn na následujícím grafu.

Graf 13: Vývoj celkových výdajů v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Z uvedeného grafu je patrné, že celkové výdaje od roku 2012 do roku 2015 měly růstovou tendenci. Obrovský nárůst výdajů nastal z roku 2013 na rok 2014, kdy se celkové výdaje navýšily o 119 % (34 103 335 Kč). Naopak v roce 2016 došlo k rapidnímu poklesu, oproti předešlému roku o 57 % (41 620 367 Kč). Tento graf zobrazuje pouze vývoj celkových výdajů, pro další hodnocení je nezbytné tyto výdaje dále segmentovat. Z časového hlediska se výdaje člení na běžné, které slouží k financování běžných, pravidelně se opakujících, potřeb, a kapitálové, ze kterých se financují dlouhodobé, zejména investiční, potřeby. Jejich podíly na celkových výdajích jsou vyobrazeny následujícím grafem.

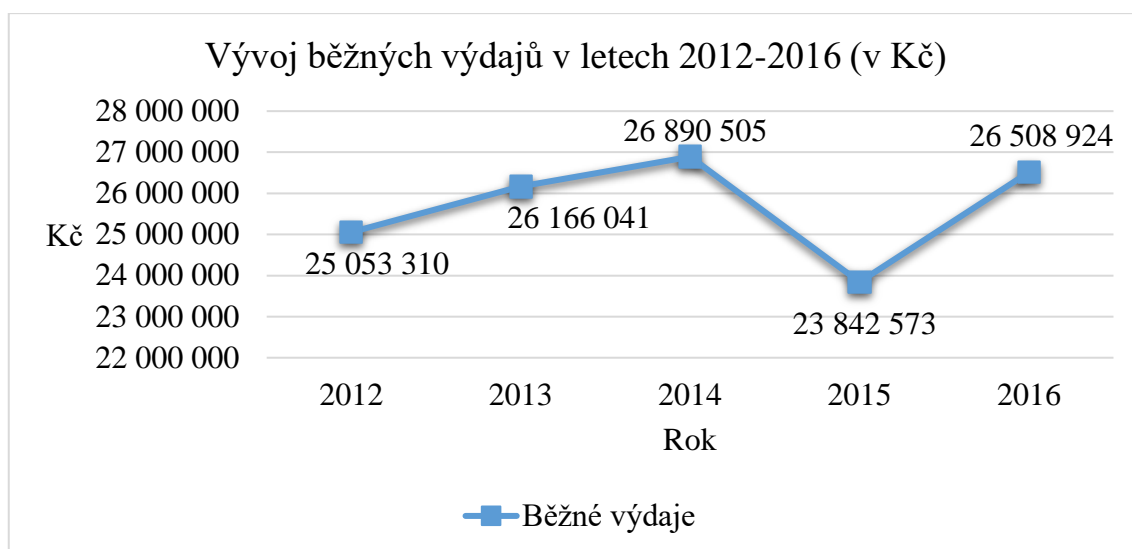

Graf 14: Struktura celkových výdajů v letech 2012-2016 (v %) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Z grafu č. 14 vidíme, že v prvních dvou letech sledovaného období tvořily největší podíly běžné výdaje. V roce 2013 byl podíl běžných výdajů nejvyšší, a to 91 % na celkových výdajích. V následujících letech se poté podíl těchto výdajů snižoval a rostl podíl kapitálových. V roce 2015 pak měly největší podíl ve sledovaném období výdaje kapitálové, a to 67 %. Poslední sledovaný rok měly opět větší zastoupení výdaje běžné. Jednotlivé výdaje jsou pak důkladněji rozebrány v následujících kapitolách.

3.5.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje jsou takové, které se využívají na každodenní provoz obce. V následujících letech z nich již obec nebude mít žádný přímý užitek. Vývoj těchto výdajů je uveden na následujícím grafu.

Graf 15: Vývoj běžných výdajů v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Pokud porovnáme graf vývoje celkových výdajů s tímto grafem, zjistíme, že běžné výdaje měly do roku 2014 rostoucí trend stejně jako celkové výdaje. V roce 2015 však došlo k poklesu a v roce 2016 opět k nárůstu běžných výdajů, výdaje celkové měly opačný vývoj. Výše běžných výdajů nicméně po celé sledované období kolísala kolem hodnoty 25 mil. Kč. Běžné výdaje můžeme dále členit podle kategorií uvedených v násl. tabulce.

Tab. 17: Běžné výdaje v letech 2012-2016 (v Kč)

Běžné výdaje	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Neinvestiční nákupy a související výdaje	12 585 732	13 289 367	13 140 897	12 779 865	12 062 297
Neinvestiční půjčené prostředky	30 000	0	0	0	0
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	138 834	130 130	125 662	158 598	305 998
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	440 711	422 200	568 975	502 950	495 350
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subj.	4 786 680	4 770 276	4 996 705	1 854 219	4 621 666
Ostatní neinvestiční výdaje	37 700	19 990	59 523	35 328	44 956
Platby a podobné související výdaje	7 033 653	7 534 078	7 998 743	8 511 613	8 978 657
CELKEM	25 053 310	26 166 041	26 890 505	23 842 573	26 508 924

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

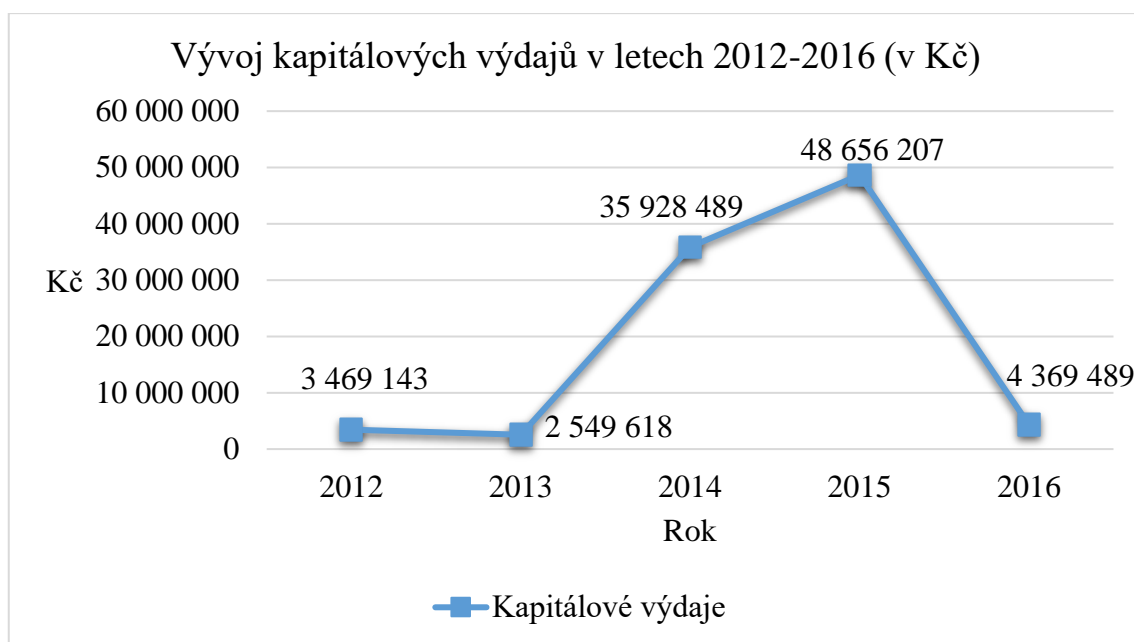
Největší podíl, v průměru 50 %, na celkových výdajích mají neinvestiční nákupy a související výdaje. Do této kategorie výdajů se řadí například cestovné, opravy a udržování (silnic, základní školy, bytového hospodářství, kostela, knihovny apod.), nákup pracovních a ochranných pomůcek, pohoštění, nákup služeb (telekomunikačních, poštovních, nájemného, školení a vzdělávacích, právních, peněžních ústavů), výdaje na studenou vodu, elektrickou energii, plyn, pohonné hmoty a výdaje za dary.

Neinvestiční půjčené prostředky se objevují pouze v prvním sledovaném roce. Neinvestiční transfery obyvatelstvu tvoří pouze 0,6 % běžných výdajů a patří sem náhrady mezd v době nemoci. Do neinvestičních transferů soukromoprávním subjektům se řadí neinvestiční transfery spolkům (TJ Sokol, fotbalový klub, dobrovolní hasiči, zahrádkáři, SHŠ Lucrezia) a představují 2 % podíl na běžných výdajích. Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům se podílí na běžných výdajích z 16 % a zahrnují transfery příspěvkovým organizacím (základní škola, mateřská škola). Ostatní neinvestiční výdaje tvoří pouze zanedbatelnou část běžných výdajů.

Do platů se řadí odměny členům zastupitelstva obce, platy zaměstnancům obecního úřadu, kterých má obec 20 (zaměstnanci na obecním úřadu + technická četa) a povinné pojistné placené zaměstnavatelem. Tyto výdaje představují druhou nejobjemnější položku běžných výdajů, na kterých se průměrně podílejí 31 %.

3.5.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou takové výdaje, které jsou použité na investice do majetku obce, z kterého bude, respektive by měl být, užitek i v následujících letech. Vývoj tohoto druhu výdaje je znázorněn na následujícím grafu.

Graf 16: Vývoj kapitálových výdajů v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Kapitálové výdaje svým vývojem kopírovaly výdaje celkové a souvisely s financováním jednotlivých investičních akcí. Pouze v roce 2013 oproti předchozímu klesly přibližně o čtvrtinu, kdežto celkové výdaje zaznamenaly nepatrný růst. K rapidnímu nárůstu došlo z roku 2013 na rok 2014, a to o 1 309 % (33 mil. Kč). Je to z důvodu velkých investic do opravy ZŠ a výstavby čističky. Následující rok opět výdaje vzrostly, tentokrát o 35 % (12,7 mil. Kč), protože pokračovala výstavba kanalizace a čističky, přibyla rekonstrukce mateřské školy a byla pořízena CAS. V roce 2016 kapitálové výdaje poklesly o 91 % a z převážné většiny byly tvořeny doplatkem na CAS a nákupem traktoru pro technickou četnu.

Tab. 18: Kapitálové výdaje v letech 2012-2016 (v Kč)

Kapitálové výdaje	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Pořízení DHM	3 182 983	2 336 466	35 383 777	48 423 394	3 825 548
Pořízení DNM	0	84 700	178 475	134 431	0
Pozemky	2 800	44 030	8 155	16 170	5 893
Investiční transfery	283 360	84 422	358 082	82 212	538 048
CELKEM	3 469 143	2 549 618	35 928 489	48 656 207	4 369 489

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

V tabulce č. 18 jsou uvedeny jednotlivé druhy kapitálových výdajů a jejich výše. Nejpodstatnější část (2012–92 %, 2013–92 %, 2014–98 %, 2015–99 % a v roce 2016–87 %) tvořily výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Pořizovaly se především budovy a dopravní prostředky.

3.5.3 Odvětvové třídění výdajů

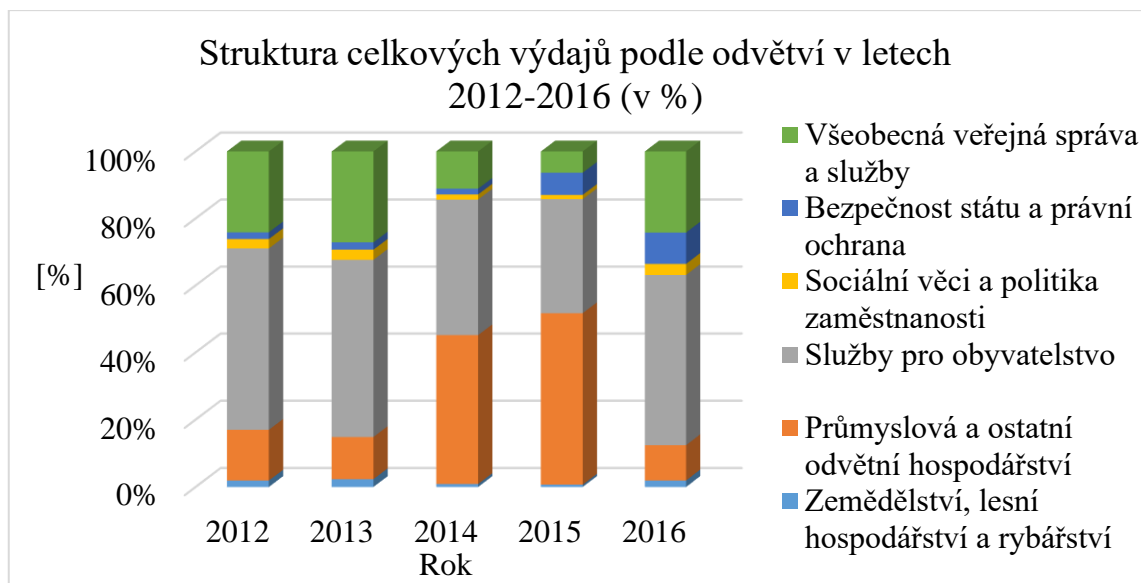
Pokud se na výdaje obecního rozpočtu podíváme z hlediska třídění podle odvětví, pak jsou jejich jednotlivé výše uvedeny v následující tabulce.

Tab. 19: Odvětvové třídění výdajů v letech 2012-2016 (v Kč)

Výdaje obce	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Zemědělství, lesní hospod. a rybářství	544 107	667 644	545 930	504 941	597 240
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	4 300 275	3 593 278	27 819 760	36 983 975	3 234 475
Služby pro obyvatelstvo	15 414 041	15 159 920	25 421 568	24 682 575	15 659 688
Soci. věci a politika zaměstnanosti	800 188	873 534	955 316	919 546	1 019 260
Bezpečnost státu a právní ochrana	576 331	626 583	1 085 569	4 790 147	2 891 007
Všeobecná veřejná správa a služby	6 887 511	7 794 700	6 990 851	4 617 596	7 476 743
CELKEM	28 522 453	28 715 659	62 818 994	72 498 780	30 878 413

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Jak je patrné z tabulky, nejpodstatnější část výdajů tvoří služby pro obyvatelstvo, podíl se pohyboval okolo 43 %. Výjimkou je rok 2015, kdy významná část výdajů (51 %) patřila průmyslovému a ostatnímu odvětví hospodářství. Následují výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby. Ostatní výdaje mají podíly podstatně nižší, nikoli však zanedbatelné. Struktura celkových výdajů podle odvětvového třídění je vyobrazena na následujícím grafu.

Graf 17: Struktura celkových výdajů podle odvětví v letech 2012-2016 (v %) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly

Výdaje na odvádění a čištění odpadních vod spadají do zemědělství, lesního hospodářství a rybářství a zahrnují platy zaměstnanců v pracovním poměru a povinné pojistné za sociální a zdravotní pojištění, pracovní pomůcky, elektrickou energii právní služby, či opravy a udržování. V roce 2014 nastala realizace investičního projektu výstavby čističky odpadních vod a kanalizace, a to se promítlo do výdajů, které činily 25 790 200 Kč, v roce 2015 výstavba pokračovala, a proto i výdaje 36 288 630 Kč, což bylo nejvíc za sledované období.

Bezpečnost a veřejný pořádek

Položka bezpečnost a veřejný pořádek spadá do bezpečnosti státu a právní ochrany a zahrnuje výdaje na obecní policii. V obci Dolní Dobrouč je tato funkce vykonávána prostřednictvím obecního policisty. Tuto službu obci poskytlo sousední město Letohrad a je zajišťována od roku 2014, kdy výdaje činily 510 000 Kč, v roce 2015 480 000 Kč a v roce 2016 440 000 Kč.

Požární ochrana – dobrovolná část

Výdaje na požární ochranu taktéž spadají do bezpečnosti státu a právní ochrany a v letech 2012-2014 dosahovaly průměrně 590 tis. Kč. Zahrnují výdaje pouze na běžný provoz, jako je elektrická energie, opravy a udržování, platy (správce hasičské zbrojnice), pohonné hmoty a maziva, nákup materiálu, voda a různé přístroje. V roce 2015 došlo k zaplacení první části CAS, proto se vyšplhaly až na 4 310 146 Kč. Následující rok proběhlo zaplacení druhé části CAS, která byla sice nižší, ale i tak výdaje činily 2 451 007 Kč.

Zastupitelstva obcí

Výdaje na zastupitelstva obcí, jež patří do všeobecné správy a služeb, zahrnují odměny členům zastupitelstva obce, které čítá 15 členů, odměny starosty, místostarosty, rady a výborů a povinné pojistné z těchto odměn. U těchto výdajů je zaznamenán každoroční nárůst z hodnoty 1 130 485 Kč, která byla vynaložena v roce 2012 až na 1 237 894 Kč, vynaloženou v roce 2016.

3.6 Zhodnocení hospodaření obce

V poslední kapitole analytické části této bakalářské práce bude shrnuto hospodaření obce Dolní Dobrouč. Salda celkového hospodaření v jednotlivých letech jsou uvedena v následující tabulce.

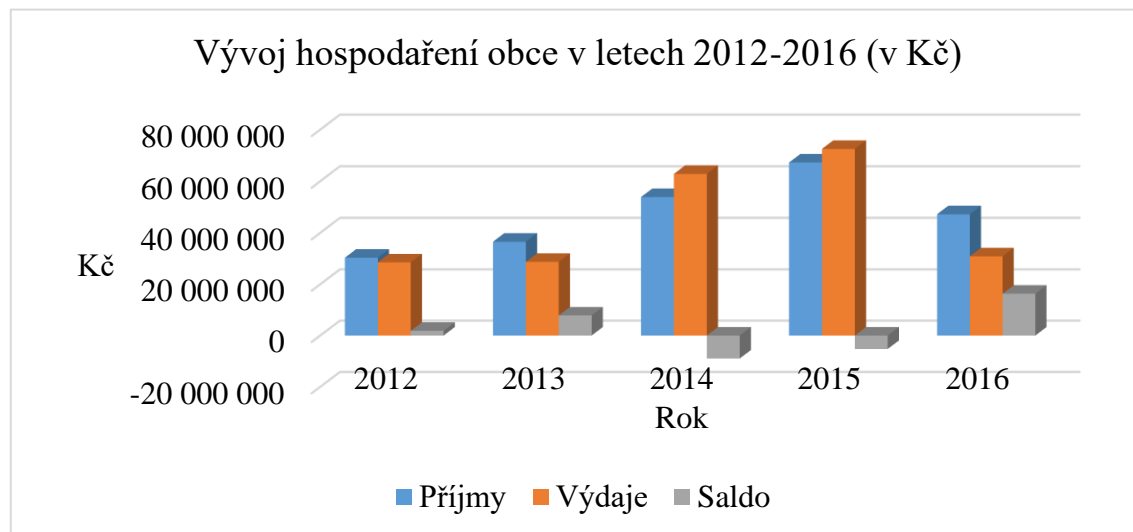
Tab. 20: Skutečné příjmy a výdaje v letech 2012-2016 (v Kč)

Skutečný rozpočet	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy	30 373 216	36 540 260	53 848 431	67 248 813	47 190 879
Výdaje	28 522 453	28 715 659	62 818 994	72 498 780	30 878 413
Saldo	1 850 762	7 824 601	-8 970 564	-5 249 967	16 312 466

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Obec Dolní Dobrouč hospodařila v letech 2012 s přebytkem 1,8 mil Kč, v roce 2013 byl přebytek ve výši 7,8 mil. Kč a v roce 2016 dokonce 16,3 mil. Kč. V letech 2014 a 2015

byly však příjmy nižší než výdaje, schodek rozpočtu tak činil 8,9 mil. Kč resp. 5,2 mil. Kč.

Graf 18: Vývoj hospodaření obce v letech 2012-2016 (v Kč) (Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Nicméně pro správné posouzení hospodaření obce je nezbytné rozčlenit příjmy a výdaje na provozní a investiční část. Do provozních příjmů jsou zařazeny daňové příjmy, nedaňové příjmy a přijaté neinvestiční transfery. Provozní výdaje jsou běžné výdaje obce. Mezi investičními příjmy pak patří přijaté investiční transfery a kapitálové příjmy. Investiční výdaje se rovnají kapitálovým výdajům. Takto rozčleněné příjmy a výdaje jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 21: Saldo celkového hospodaření obce v letech 2012-2016 (v Kč)

Skutečný rozpočet	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Provozní příjmy	29 291 426	35 361 410	37 255 235	37 629 505	40 000 532
Provozní výdaje	25 053 310	26 166 041	26 890 505	23 842 573	26 508 924
Provozní saldo	4 238 115	9 195 368	10 364 729	13 786 932	13 491 608
Investiční příjmy	1 081 790	1 178 850	16 593 196	29 619 308	7 190 347
Investiční výdaje	3 469 143	2 549 618	35 928 489	48 656 207	4 369 489
Investiční saldo	-2 387 353	-1 370 768	-19 335 293	-19 036 899	2 820 858
Celkové saldo	1 850 762	7 824 601	-8 970 564	-5 249 967	16 312 466

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Provozní saldo hospodaření bylo až do roku 2015 rostoucího charakteru, v roce 2016 došlo k mírnému poklesu. Co však je pro všechny sledované roky totožné, velmi důležité

a pozitivní, že nikdy nedosahovalo záporných hodnot. Minimální částky dosahovalo v roce 2012 a to 4 238 115 Kč až po maximální hodnotu 13 786 932 v roce 2015. Tyto výsledky značí, že obec je schopna svými provozními příjmy pokrýt provozní výdaje, a ještě jí zbývá část prostředků na pokrytí investičních výdajů.

Pohled na investiční hospodaření už tak optimistický není. Kromě roku 2016 došlo v předchozích letech, především v roce 2014 a 2015, ke schodku v tomto hospodaření. V roce 2012 to bylo způsobeno dokončením kanalizace a ČOV Dolní Dobrouč – I. etapa a výstavbou zavlažování fotbalového hřiště. V roce 2014 byla tato výrazná ztráta způsobena realizací projektu kanalizace a ČOV Dolní Dobrouč – II. etapa a rekonstrukcí budovy nižšího stupně základní školy, v roce 2015 se pokračovalo ve výstavbě kanalizace a byla rekonstruována část budovy mateřské školy. Přestože obec dostala na tyto významné akce nemalé finanční prostředky ze státních fondů, byla nucena využít čerpání úvěru, kterým jsou pak zatíženy rozpočty v následujících letech v podobě splátek. Výše úvěrového zatížení obce k posledním dnům jednotlivých let jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 22: Zůstatek celkového úvěrového zatížení v letech 2012-2016 (v tis. Kč)

Účel čerpání úvěru	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Víceúčelová sportovní hala	14 344	-	-	-	-
ČOV a kanalizace	16 793	-	-	-	-
Automobil škoda Roomster	-	173	149	120	86
Refinancování VSH a ČOV	-	27 581	22 586	17 592	12 598
Stavební úpravy ZŠ	-	-	8 475	7 575	6 675
Dokončení kanalizace – II. etapa	-	-	1 558	3 837	4 000
CAS pro SDHO	-	-	-	1 100	2 743
Zůstatek celkového úvěrového zatížení	31 137	27 754	32 768	30 224	26 102

(Zdroj: Závěrečné účty obce Dolní Dobrouč)

V roce 2013 došlo k refinancování úvěrů na víceúčelovou sportovní halu a ČOV a kanalizace. K vyrovnání schodku rozpočtu v roce 2014 obec přijala úvěr na stavební úpravy základní školy od České spořitelny a na dokončení kanalizace jí byla poskytnuta zápůjčka od SFŽP. Schodek v roce 2015 byl financován úvěrem od České spořitelny na CAS a přijatou další zápůjčkou od SFŽP na kanalizaci.

Nicméně pokud vezmeme v úvahu, že obec velkou část prostředků investovala do rekonstrukce zařízení sloužících ke vzdělávání občanů obce, zajistila výstavbu čističky a nové kanalizace a pořídila cisternovou stříkačku pro jednotku sboru dobrovolných hasičů, která je k výkonu jejich činnosti nezbytná, můžeme její hospodaření hodnotit jako uvážlivé.

4 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ, POSOUZENÍ JEJICH PŘÍNOSŮ

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat a zhodnotit hospodaření obce Dolní Dobrouč v letech 2012-2016 a následně navrhnout možnosti na zlepšení hospodaření.

Provozní saldo hospodaření obce je sice v celém sledovaném období kladné, nicméně celkové saldo hospodaření je v letech 2014 a 2015 záporné, zejména z důvodu konání velkých investičních akcí. S tím souvisí úvěrové zatížení obce (k 31. 12. 2016 26 mil. Kč), které musí být obec schopna v následujících letech splácet, přičemž ke stejnému datu obec disponuje na svém běžném účtu 16 mil. Kč.

V roce 2017 obec Dolní Dobrouč plánuje několik finančně náročnějších akcí. Jednou z nich je rekonstrukce druhého stupně základní školy, dále pak rekonstrukce bytových domů, opravy chodníků a výstavbu parkoviště u D-centra. Rozpočet byl schvalován jako schodkový, a to ve výši 20 771 694 Kč (Schválený rozpočet obce Dolní Dobrouč na rok 2017). Proto je důležité, aby se obec snažila své příjmy zvyšovat, a naopak snižovat výdaje, aby byla schopna větší část výdajů pokrýt ze svých zdrojů a nemusela využívat dalších úvěrů.

4.1 Optimalizace výdajů

První z možností, jak zlepšit hospodaření obce, je optimalizovat výdaje. Jedná se především o výdaje běžné, nicméně i ty musí být redukovány tak, aby nedošlo k narušení běžného chodu obce. Možné úspory jsou nastíněny v následující kapitole.

4.1.1 Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení je nezbytnou součástí každé obce, nicméně se také nezanedbatelnou částí podílí na výdajích obce. V celkové částce je zahrnuta spotřeba elektrické energie, opravy a udržování, výdaje na ostatní služby a budovy. Ve sledovaném období (kromě roku 2012, kdy byly nejvyšší) mají tyto výdaje rostoucí tendenci.

Tab. 23: Výdaje na veřejné osvětlení v letech 2012-2016 (v Kč)

Výdaje na osvětlení	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Elektrická energie	367 667	521 922	456 338	401 490	403 257
Opravy a udržování	222 056	149 730	252 030	298 823	197 924
Ostatní výdaje	214 308	81 049	59 063	81 920	196 745
CELKEM	804 031	752 701	767 431	782 233	797 926

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Možností, jak optimalizovat rostoucí ceny energií a tím i zvyšující se výdaje na veřejné osvětlení, je výměna starých poruchových lamp za nové moderní LED lampy, které jsou navíc bezúdržbové. Toto řešení by ovšem vyžadovalo větší počáteční investici, která by se ani při nižší spotřebě energie a téměř nulových výdajů na udržování, nemusela vrátit.

Východiskem z tohoto problému je sledování vypsaných dotací, které by se poskytovaly na veřejná osvětlení. Jednu takovou vyhlásilo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR pod názvem Program EFEKT. Dotace byla poskytována na výměnu osvětlovacích těles, při které muselo být dosaženo úspory minimálně 35 %. Nicméně žádosti o tuto dotaci se bohužel musely podat do 17. března 2017 (Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2017).

Za předpokladu, že by obci byla dotace na veřejné osvětlení přiznána, mohlo by dojít k úspoře o cca 40 % na spotřebě energií, což představuje průměrně 170 tis. Kč ročně, a zároveň by došlo k výraznému snížení výdajů na udržování veřejného osvětlení. V případě, že by obec tuto investiční akci financovala ze svých zdrojů, byla by situace následující.

Tab. 24: Veřejné osvětlení – návrh (v Kč)

Výdaje	Energie	Opravy	Ostatní	Investice	Celkem	Úspora
Současnost	403 257	197 924	196 745	0	797 926	0
Rok pořízení	241 954	22 000	196 745	2 475 000	2 935 699	-2 137 773
Násl. rok	241 954	22 000	196 745	0	490 699	337 227
11 let-starý	4 435 827	2 177 164	2 164 195	0	8 777 186	0
11 let-nový	2 661 494	242 000	2 164 195	2 475 000	7 542 689	1 234 497
11 let-úspora	1 774 333	1 935 164	0	-2 475 000	1 234 497	-

(Zdroj: Vlastní výpočty)

Při výpočtech bylo vycházeno z výdajů za rok 2016 a z údajů stanovených prodejcem LED veřejného osvětlení (Ledsviti.cz, 2017). V obci se nachází 450 lamp veřejného osvětlení, při ceně 5 500 Kč/ks činí jednorázové výdaje na výměnu veškerých starých lamp za nové LED lampy 2 475 000 Kč. Jedná se ovšem pouze o výdaje na pořízení nových lamp a nezahrnují tedy výdaje na montáž. Při výpočtu úspory energie je počítáno s úsporou 40 %, výdaje na opravy se rovnají uváděné průměrné poruchovosti, což je 1,36 % za dva roky. Za rok by tedy v ideálních podmínkách byly potřeba vyměnit 4 lampy, roční výdaje by tak činily 22 tis. Kč. Ostatní výdaje byly ve sledovaném období značně kolísavé, nicméně pro zjednodušení výpočtu jsou uvažovány v konstantní výši, a to tedy 196 745 Kč. Prodejce uvádí průměrnou životnost lampy při 12 h svícení 11 let. Výdaje jsou proto vypočítány za 11 let jak pro současný stav, tak pro případné pořízení nových LED lamp. Úspora výdajů by tedy za dobu životnosti nových lamp byla ve výši 1 234 497 Kč. Při ideálních podmínkách by úspora činila 112 tis. Kč ročně.

Některé obce se snaží docílit snížení výdajů na elektrickou energii vypínáním veřejného osvětlení na noční hodiny, avšak toto řešení přináší menší bezpečnost pro obyvatelstvo. Řešením by bylo nainstalování fotobuňky, která automaticky zapne či vypne lampy podle stupně světla.

4.1.2 Obecní policie

Činnost obecní policie je v obci zajišťována policistou ze sousedního města Letohrad, na základě veřejnoprávní smlouvy o obecní policii uzavřené mezi městem Letohrad a obcí Dolní Dobrouč. Rozsah výkonu činnosti je na základě této smlouvy stanoven na 40 hod. týdně, z toho dva dny v týdnu musí být policista přítomen na odloučeném pracovišti v Dolní Dobrouč. Obec za tuto službu platí 40 tis. Kč měsíčně a využívá ji od roku 2014, kdy výdaje činily postupně 510, 480 a 440 tis. Kč. Do jeho činností patří mimo jiné každodenní dozor nad přechodem pro chodce, který se nachází mezi budovami základních škol, či provádění hlídkové činnosti zaměřené na odhalování přestupků. Případný příjem, který je vybrán z blokových pokut uložených městskou policií, je příjmem města Letohrad. Smlouva je uzavřena na dobu neurčitou a je možné ji ukončit dohodou se souhlasem Krajského úřadu Pardubického kraje, či písemnou výpovědí. Může

být i měněna, a to s předchozím projednáním obou smluvních stran a souhlasem Krajského úřadu Pardubického kraje (Veřejnoprávní smlouva).

Navrhovala bych projednat možnost změny této smlouvy s městem Letohrad, a to konkrétně snížení rozsahu smlouvy na polovinu, tedy na 20 hod. týdně. Obecní policista by mohl být v obci přítomen pouze jeden den v týdnu. Tímto by došlo i ke snížení výdajů na polovinu. Pokud vezmeme v úvahu výdaje vynaložené v roce 2016, činila by úspora 220 tis. Kč ročně.

Aby byl zajištěn dozor u přechodu, který má největší opodstatnění od 7:00 do 8:00 hodin ranních, mohla by být uzavřena dohoda o provedení práce s lidmi v důchodu, či na pracovních úradech. Jako odměnu bych navrhovala 70 Kč/hod. Tyto výdaje by ročně činily přibližně 20 tis. Kč. Úspora by tedy byla ve výši 200 tis. Kč ročně. Jako další způsob zajištění bezpečnosti na přechodu u školy by mohl sloužit radar k měření rychlosti. Jeho pořizovací cena se pohybuje okolo 45 tis. včetně solárního napájení. Šlo by tedy pouze o jednorázově vynaložený výdaj. Tento radar by sloužil pouze jako prevence.

K této úspoře výdajů by došlo pouze v případě, že by se změnou souhlasilo, jak město Letohrad, tak Krajský úřad Pardubického kraje. Případně by mohlo dojít k ukončení smlouvy dohodou, či ji písemně vypovědět. V případě písemné výpovědi by však obec Dolní Dobrouč musela platit odstupné. Tyto dvě varianty bych ale nezvažovala.

4.1.3 Víceúčelová sportovní hala

Víceúčelová sportovní hala je využitelná pro různé druhy sportů, jako je např. florbal, basketbal či volejbal. Mohou ji využít jednotlivci, spolky, sportovní organizace či základní školy. Pronajmutí haly pro jednorázové využití stojí 600 Kč/hod. Příjmy z haly, které plynou do rozpočtu obce, jsou z pronájmu a z reklamních bannerů umístěných uvnitř haly. Výdaje poté zahrnují plat správce haly a s tím spojené sociální a zdravotní pojištění, úroky z úvěru na halu, opravy a udržování a spotřebu elektrické energie.

Tab. 25: Příjmy a výdaje víceúčelové sportovní haly v letech 2012-2016 (v Kč)

VSH	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy	647 456	629 569	591 391	539 187	511 613
Výdaje	2 790 084	1 635 269	1 061 002	983 226	1 313 455
ROZDÍL	-2 142 628	-1 005 700	-469 611	-444 039	-801 842

(Zdroj: Výkazy FIN 2 – 12 M obce Dolní Dobrouč)

Jak je možné vidět, výdaje na VSH jsou dlouhodobě vyšší než příjmy. V prvních sledovaných letech je výše výdajů ovlivněna především velkými úroky z poskytnutého úvěru, které se budou postupně snižovat a po splacení celého úvěru budou v nulové výši. Velké výdaje, které se navíc každým rokem zvyšovaly, jsou vynaloženy na mzdy zaměstnanců (199 tis. Kč, 203 tis. Kč, 204 tis. Kč, 225 tis. Kč, 295 tis. Kč), kterými jsou správce haly a uklízečka, a s tím související povinné sociální a zdravotní pojištění.

Většinu pravidelných návštěvníků haly představují spolky obce Dolní Dobrouč. Jedná se například o fotbalisty, hasiče, Orel, Sokol či hokejisty. Možné snížení výdajů na mzdu správce se naskytá v nainstalování elektronického přístupového systému, který by umožnil vstup dané osobě pomocí unikátního kódu, čipu či karty, pouze ve smluvenou dobu. Hala by tedy byla pro ostatní uzamčena a nebylo by již třeba správce, který by chodil předávat klíče. Toto řešení by vyžadovalo jednorázově vynaložené finanční prostředky ve výši zhruba 20 tis. Kč (ACS-line, 2017).

Jednorázové pronájmy haly by se daly vyřešit uzavřením dohody o provedení práce, nejlépe s lidmi v důchodu, kteří by mohli v různých časech a dnech docházet do haly a předávat klíče či kontrolovat úklid. Měsíční odměna by mohla být ve výši 1 000 Kč jako je tomu u správce hasičské zbrojnice, což by ročně činilo 12 000 Kč.

V roce 2016 činily výdaje na mzdy 295 tis. Kč a 103 tis. Kč za povinné pojistné. Budeme-li předpokládat, že správce i uklízečka mají stejnou odměnu, úspora by v roce instalace zařízení byla ve výši cca 166 tis. Kč, v dalších letech by byla úspora o cenu tohoto zařízení vyšší, činila by tedy cca 186 tis. Kč ročně.

Dalším problémem VSH jsou stále se snižující příjmy, které by naopak v důsledku rostoucí ekonomiky měly taktéž růst. Obec Dolní Dobrouč by se proto měla snažit, aby

byla hala co nejvíce využívána ať už soukromými osobami, či školami. Mohly by se zde pořádat například florbalové turnaje škol, kterých se Základní škola v Dolní Dobrouči účastní a na které dojíždí např. do Brandýsa nad Orlicí. Aby se možnost pronajmutí haly dostala do povědomí širšího okruhu lidí, mohla by nechat obec Dolní Dobrouč otisknout inzerát v Orlických novinách. Cena by se odvíjela od velikosti inzerátu, v případě plošné inzerce přes celou stránku by tento výdaj činil 47 tis. Kč (Vltava Labe Media, 2017).

4.2 Zvýšení příjmů

Druhá možnost, jak zlepšit hospodaření obce, je zvýšení příjmů. V kategorii daňových příjmů má obec velmi omezenou pravomoc, ovlivnit může pouze svěřenou daň z nemovitých věcí a místní poplatky. Ovšem musí při tom brát ohled na obyvatele obce a potenciální zájemce o bydlení v této obci. Kdyby byly poplatky moc vysoké, klesl by zájem o naši obec a také by klesla popularita zastupitelů. Poté může obec ovlivnit příjmy nedaňové a pokusit se získávat co nejvíce dotací na velké investiční akce. Zejména v čerpání dotací je obec Dolní Dobrouč velmi úspěšná a snaží se je využít v co největší míře.

4.2.1 Poplatek ze psů

Obce mohou podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích vybírat poplatek od fyzických či právnických osob, které mají bydliště či sídlo na území obce. Sazba může činit až 1 500 Kč za jednoho psa za kalendářní rok a horní hranice sazby může být až o 50 % zvýšena za druhého a každého dalšího psa.

Obec Dolní Dobrouč tuto možnost využila a vybírá poplatek na základě obecné závazné vyhlášky č. 4/2015. Sazba poplatku činí v Dolní a Horní Dobrouči 150 Kč/pes a za každého dalšího pak 225 Kč, v obecní části Lanšperk a Kočtina je to 100 Kč/pes a 150 Kč za každého dalšího. V jednotlivých letech se příjem z toho poplatku pohyboval od 49 tis. Kč do 52 tis. Kč. V roce 2016 bylo v DD a HD 318 psů a na Lanšperku 23. Protože sazba poplatku nedosahuje maximální možné výše, existuje zde možnost zvýšení příjmů.

V následující tabulce je uvedeno, o kolik by se mohly zvýšit příjmy v případě zvýšení sazby poplatku ze psů. Pro zjednodušení výpočtů budeme uvažovat, že jeden držitel má pouze jednoho psa.

Tab. 26: Příjmy z poplatků ze psů při různých sazbách (v Kč)

Sazba/pes	Příjem z poplatku	Přínos
DD, HD: 150 Lanšperk: 100	50 000	0
150	51 150	1 150
200	68 200	18 200
300	102 300	52 300
400	136 400	86 400
500	170 500	120 500
600	204 600	154 600
1 500	511 500	461 500

(Zdroj: Vlastní výpočty)

Jak je patrné ze sloupce přínos, který zobrazuje zvýšení příjmů oproti stávajícímu stavu, zvýšení tohoto poplatku by přineslo alespoň minimální zvýšení příjmů. Bylo by možné dosáhnout zvýšení až o 461,5 tis. Kč, což je ale s ohledem na obyvatelstvo nereálné. Mým návrhem je zvýšit poplatek za jednoho psa, alespoň na 300 Kč/rok. Pokud to porovnáme s městem Jablonné nad Orlicí, které je počtem obyvatel v okrese Ústí nad Orlicí naší obcí nejbližší a které má poplatek za psa stanovený ve výši 500 Kč, není tato změna pro obyvatele příliš zatěžující a do rozpočtu by přinesla obci o 52 300 Kč více.

4.2.2 Daň z nemovitých věcí

Jednou z možností, jak zvýšit příjmy, je korekce koeficientů u daně z nemovitostí. Tato daň je jediná, kterou může obec svými rozhodnutími ovlivnit, a celý výnos plynoucí z nemovitostí nacházejících se na katastrálním území obce plyne do rozpočtu obce. Zákon stanovuje pouze koeficient, který je závislý na počtu obyvatel obce. Tento koeficient může obec obecně závaznou vyhláškou o jednu kategorii zvýšit, či o jednu až tři snížit. Kromě tohoto má možnost stanovit místní koeficient (ve výši 2, 3, 4 nebo 5), kterým se daňová povinnost násobí. Podle posledního sčítání lidu se obec Dolní Dobrouč řadí do

druhé kategorie obcí do 6 000 obyvatel, pro niž je velikostní koeficient 1,4 (Zákon č. 338/1992 Sb.).

Obec Dolní Dobrouč využila možnost snížení velikostního koeficientu o jednu kategorii na hodnotu 1 u místních částí Horní Dobrouč a Lanšperk. Místní koeficient stanoven není (Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 1/2008). Příjem z této daně se ve sledovaném období pohyboval od 1,2 mil. Kč do 1,5 mil. Kč. V následující tabulce je znázorněno, jak by se změnily příjmy v závislosti na zvýšení velikostního koeficientu na 1,6 a při zavedení jednotlivých místních koeficientů. Při výpočtech je použita výše příjmu daně z nemovitých věcí v roce 2016. Pro zjednodušení výpočtu nebudeme uvažovat snížení velikostního koeficientu. Skutečné navýšení příjmů by tak bylo ještě o něco vyšší.

Tab. 27: Příjem z daně z nemovitých věcí v závislosti na změně koeficientů (v Kč)

Místní koeficient	Koeficient 1,4		Koeficient 1,6	
	Příjem	Přínos	Příjem	Přínos
-	1 466 705	0	1 676 234	209 529
2	2 933 410	1 466 705	3 352 469	1 885 764
3	4 400 115	2 933 410	5 028 703	3 561 998
4	5 866 820	4 400 115	6 704 937	5 238 232
5	7 333 525	5 866 820	8 381 171	6 914 466

(Zdroj: Vlastní výpočty)

Zavedením místního koeficientu a zvýšením kategorie velikostního koeficientu by se dalo dosáhnout zvýšení příjmů o téměř 7 mil. Kč. Nicméně tato změna by měla negativní vliv na občany, kteří by museli za své nemovitosti zaplatit téměř šestkrát více. Také by klesla poptávka po stavebních parcelách, a tím by obci klesly kapitálové příjmy.

Přijatelnějším řešením se jeví ponechání zákonného koeficientu 1,4 a zavedení místního koeficientu 2, nicméně i toto by výrazně zatížilo majitele nemovitostí, kteří by museli vydat dvojnásobek toho, co doposud. Obci by to však přineslo zvýšení příjmů o 1,5 mil Kč.

Ideální řešení s ohledem na obyvatelstvo a potenciální zájemce o parcely vidím ve zvýšení dosavadního koeficientu z 1,4 na 1,6, což by obci přineslo 209 tis. ročně. Majitelé nemovitostí by tak zaplatili o 14 % více než v současné době.

4.2.3 Technická četa

V současné době čítá technická četa 8 pracovníků, kteří provádějí mimo jiné údržbu majetku obce, zimní a letní údržbu komunikací, sekání travnatých ploch, hřišť a příkopů, drobné stavební akce a technické zajištění kulturních akcí. Kromě tohoto také poskytují práce pro občany za úplatu. Protože disponují velkým počtem různých strojů navrhovala bych rozšíření prací i pro sousední obce.

Dále bych navrhovala zavedení možnosti si jednotlivé přístroje půjčit za úplatu. Mělo by se jednat především o drobnější a méně náročné stroje na obsluhu, jako je například motorová pila, křovinořez, sekačka, přívěs či vlek za automobil. Jelikož obec Dolní Dobrouč v současné době nedisponuje živnostenským oprávněním pro pronájem a půjčování movitých věcí, bylo by nutné rozšířit současná živnostenská oprávnění právě o tento obor, který se řadí do živností volných. Cena za další ohlášení živnosti činí 500 Kč (Zákon č. 634/2004 Sb., příloha). Ohlášení je možné podat osobně u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu, či ho zaslat poštou nebo elektronicky.

U každého přístroje by bylo nezbytné stanovit vratnou zálohu s ohledem na pořizovací cenu, která by se v případě poškození přístroje krátila, či vůbec nebyla vrácena. Při určování denní sazby půjčovního by bylo nutné přihlédnout k cenám konkurence, která se nachází v okolí Dolní Dobrouče, a k opotřebení, ke kterému dochází při používání. V případě vícedenního půjčení bych navrhovala poskytnutí slevy. Ceník pro vybrané druhy přístrojů by mohl být následující.

Tab. 28: Ceník půjčovního (v Kč)

Přístroj	Vratná záloha	1-2 dny	3 a více dnů
Motorová pila	3 000 Kč	300 Kč/den	270 Kč/den
Křovinořez	3 000 Kč	350 Kč/den	315 Kč/den
Sekačka	5 000 Kč	450 Kč/den	405 Kč/den
Vlek	3 500 Kč	300 Kč/den	270 Kč/den

(Zdroj: Vlastní výpočty)

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo na základě důkladné analýzy a zhodnocení rozpočtového hospodaření vybrané obce navrhnout taková opatření, která by mohla vést ke zvýšení příjmů a optimalizaci výdajů.

Bakalářská práce byla vypracována v obci Dolní Dobrouč v pěti rozpočtových obdobích od roku 2012 až do roku 2016. Cílem bylo zjistit, zda je obec schopná zajistit dostatečně vysoké příjmy na své vynakládané výdaje a následně na to navrhnout taková opatření, která by vedla ke zlepšení její hospodářské a finanční situace. Podkladem pro tuto práci byly závěrečné účty obce a výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu územně samosprávného celku.

Samotná práce byla rozčleněna na čtyři části. V první části byly uvedeny cíle a metody práce. Druhá část obsahovala definice základních pojmů z oblasti veřejné správy České republiky a rozpočtové soustavy. Tato část byla věnována především obci, rozpočtu obce a struktuře příjmů a výdajů. V první části analytické části byla nejdříve uvedena charakteristika obce Dolní Dobrouče, její historie, organizační struktura či údaje o obyvatelstvu, následně byla provedena samotná důkladná analýza jejich příjmů a výdajů. Podkladem pro tyto výpočty byly závěrečné účty obce a výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků. Na základě získaných výsledků byla vypracována poslední část.

Předložené návrhy jsou zaměřeny zejména na optimalizaci výdajů, jako je instalace LED veřejného osvětlení, projednání možnosti snížit úvazek obecní policie na polovinu, či zvážit možnost zavedení elektronického přístupu do víceúčelové sportovní haly. Možné zvýšení příjmů se naskýtá zvýšení místního koeficientu u výpočtu daně z nemovitosti, zvýšení poplatku za psa, či rozšířit poskytované služby technické čety.

Pevně doufám, že předložená opatření jsou realizovatelná a mohou složit zastupitelstvu obce Dolní Dobrouč a starostovi obce k promyšlení a případné realizaci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ACS-LINE, 2017. Ceník. *Acsline.cz* [online]. ©2017 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.acsline.cz/cs/cenik>

BALABONIENĚ, Ingrida a Giedrė VEČERSKIENĚ, 2015. The Aspects of Performance Measurement in Public Sector Organization. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* [online]. Elsevier Ltd, 213, 314-320 [cit. 2016-11-09]. ISSN 18770428. Dostupné z: <http://www.sciencedirect.com.ezproxy.lib.vutbr.cz/science/article/pii/S1877042815058991>

BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha. ISBN 978-80-7452-116-4.

ČERVENKA, Miroslav, 2009. *Soustava veřejných rozpočtů*. Vyd. 1. Praha: Leges. Student (Leges). ISBN 978-80-87212-11-0.

HAMERNÍKOVÁ, B., A. MAAYTOVÁ a kol., 2010. *Veřejné finance*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-497-0.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Vydání první. V Praze: C.H. Beck. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-298-4.

Hodnoticí zpráva obce Dolní Dobrouč za rok 2016 pro vypracování podkladů k návrhu státního závěrečného účtu.

HORZINKOVÁ, E. a V. NOVOTNÝ, 2013. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-459-6.

KADERÁBKOVÁ, J., a J. PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-910-4.

KOČÍ, Roman, 2012. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Vyd. 1. Praha: Leges. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-28-1.

KOPECKÝ, Martin, 2016. *Zákon o obcích: komentář*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-376-1.

LAJTKEROVÁ, Eva, 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7204-861-8.

LEDVITI.CZ, 2017. LED veřejné osvětlení 40W denní bílá. *Ledsviti.cz* [online]. ©2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <https://www.ledsviti.cz/led-verejne-osvetleni-40w-5000k/>

LORENC, J., J. KAŠPÁRKOVÁ, 2016. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2016 pro územní samosprávné celky*. Vyd. 8. Polešovice: M Lordy.

MAAYTOVÁ, A., F. OCHRANA, J. PAVEL a kol., 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5561-8.

MAAYTOVÁ, Alena, 2014. *Veřejné finance*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu. ISBN 978-80-86730-90-5.

MARKOVÁ, Hana, 2000. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-861-9923-1.

MINISTERSTVO FINANCÍ - SEKCE VEŘEJNÉ ROZPOČTY, 2016. *Státní rozpočet 2016 v kostce: informační příručka Ministerstva financí České republiky*. Praha: Ministerstvo financí. ISBN 978-80-85045-85-7.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2008. Monitoring hospodaření obcí. *Mfcr.cz* [online]. ©2005-2013 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/monitoring-hospodareni-obci>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČESKÉ REPUBLIKY, 2017. Efekt 2016/2017 pro veřejné osvětlení. *Mpo.cz* [online]. ©2005-2017 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/energetika/dotace-na-uspory-energie/program-efekt/efekt-2016-2017-pro-verejne-osvetleni--226039/>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2017. Počty obyvatel v obcích. *Mvcr.cz* [online]. ©2017 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>

MLADÍ OCHRÁNCI PŘÍRODY, 2017. Úvod. *Estudanky.eu* [online]. [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <http://www.estudanky.eu/uvod>

NAHODIL, František a kol., 2009. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-162-5.

NAHODIL, František a kol., 2014. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-536-4.

Nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev, v platném znění.

NOVOTNÝ, Vladimír, 2007. *Územní samospráva České republiky*. 1. vyd. Praha: CEVRO Institut. ISBN 978-80-86816-22-7.

OBEC DOLNÍ DOBROUČ, 2017a. Základní informace. *Dolniodbrouc.cz* [online]. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.dolniodbrouc.cz/menus/93-zakladni-informace>

OBEC DOLNÍ DOBROUČ, 2017b. Památky a zajímavá místa. *Dolniodbrouc.cz* [online]. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.dolniodbrouc.cz/menus/20-pamatky-a-zajimava-mista>

OBEC DOLNÍ DOBROUČ, 2017c. Partnerské město. *Dolniodbrouc.cz* [online]. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.dolniodbrouc.cz/menus/46-partnerske-mesto>

OBEC DOLNÍ DOBROUČ, 2017d. Zastupitelstvo obce. *Dolniodbrouc.cz* [online]. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.dolniodbrouc.cz/menus/27-zastupitelstvo-obce>

Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 1/2008, o stanovení výše koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí.

Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 1/2016, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 4/2015, o místním poplatku ze psů.

Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 5/2015, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Organizační řád Obecního úřadu Dolní Dobrouč.

PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, J., J. PILNÝ, 2002. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Vyd. 1. Praha: ASPI. ISBN 80-863-9521-9.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-698-1.

PETEROVÁ, Helena, 2014. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Vyd. 4., aktualiz. a rozš. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-28-0.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

Schválený rozpočet obce Dolní Dobrouč na rok 2017.

SKALICKÁ, Marcela, 18.5.2017. *Interview*. Obecní úřad Dolní Dobrouč, Dolní Dobrouč 380.

STREJČEK, P., J. TOMANCOVÁ a J. KOMINÁCKÁ, 2016. *Veřejná správa: distanční studijní opora*. 1. vydání. Brno: Brno International Business School. ISBN 978-80-87255-72-8.

VAVROCHOVÁ, S., a P. KUŠ, 2011. *Územní samosprávné celky*. Vyd. 1. Praha: Institut pro místní správu Praha. Skripta (Institut pro místní správu). ISBN 978-80-86976-21-1.

Veřejnoprávní smlouva uzavřená podle §160 správního řádu, §66c obecního zřízení a §3a zákona o obecní policii mezi městem Letohrad a obcí Dolní Dobrouč – zajišťování výkonu činnosti podle zákona o obecní policii.

VÍTKOVÁ, Petra, 2016. *Rozpočtového hospodaření územních samosprávných celků: praktická příručka*. 1. vydání. Ostrava: EconomPress. ISBN 978-80-905065-8-9.

VLTAVA LABE MEDIA, 2017. Ceník plošná inzerce. *Mojeinzerce.cz* [online]. ©2005-2017 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <http://www.mojeinzerce.cz/cenik-plosna/cenik-plosna.html>

Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, sestavený k 31. 12. 2012.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, sestavený k 31. 12. 2013.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, sestavený k 31. 12. 2014.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, sestavený k 31. 12. 2015.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, sestavený k 31. 12. 2016.

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), v platném znění.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, v platném znění.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, v platném znění.

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění.

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění.

Závěrečný účet obce Dolní Dobrouč, sestavený k 31. 12. 2012.

Závěrečný účet obce Dolní Dobrouč, sestavený k 31. 12. 2013.

Závěrečný účet obce Dolní Dobrouč, sestavený k 31. 12. 2014.

Závěrečný účet obce Dolní Dobrouč, sestavený k 31. 12. 2015.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

CAS	cisternová automobilová stříkačka
Čl.	článek
ČOV	čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
DD	Dolní Dobrouč
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	daň z příjmu právnických osob
DPS	dům s pečovatelskou službou
EP	Evropský parlament
fin.	finanční
FS	Fond soudržnosti
HD	Horní Dobrouč
ID	investiční dotace
MPSV	ministerstvo práce a sociálních věcí
MV	ministerstvo vnitra
ND	neinvestiční dotace
PK	Pardubický kraj
PNFV	přijaté návratné finanční výpomoci
PPS	parlament poslanecké sněmovny
Sb.	Sbírka zákonů
SDHO	sbor dobrovolných hasičů obce
SDV	souhrnný dotační vztah
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SHŠ	skupina historického šermu
SM	statutární města
SR	státní rozpočet
SVČ	samostatně výdělečná činnost

ÚSC	územní samosprávný celek
VPP	vytváření pracovních příležitostí
VSH	víceúčelová sportovní hala
ZK	zastupitelstvo kraje
ZO	zastupitelstvo obce

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Schválené a skutečné příjmy v letech 2012-2016 (v Kč).....	40
Graf 2: Schválené a skutečné výdaje v letech 2012-2016 (v Kč).....	41
Graf 3: Skutečné příjmy a výdaje v letech 2012-2016 (v Kč).....	42
Graf 4: Vývoj celkových příjmů v letech 2012-2016 (v Kč).....	43
Graf 5: Struktura celkových příjmů v letech 2012-2016 (v %)	44
Graf 6: Struktura daňových příjmů v letech 2012-2016 (v %)	46
Graf 7: Vývoj příjmů z daně z nemovitých věcí v letech 2012-2016 (v Kč))	47
Graf 8: Vývoj příjmů ze sdílených daní podle jednotlivých druhů v letech 2012-2016 (v Kč)	49
Graf 9: Vývoj příjmů ze správních poplatků v letech 2012-2016 (v Kč)	51
Graf 10: Vývoj nedaňových příjmů v letech 2012-2016 (v Kč).....	52
Graf 11: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2012-2016 (v Kč)	53
Graf 12: Vývoj přijatých transferů v letech 2012-2016 (v Kč)	54
Graf 13: Vývoj celkových výdajů v letech 2012-2016 (v Kč)	56
Graf 14: Struktura celkových výdajů v letech 2012-2016 (v %)	57
Graf 15: Vývoj běžných výdajů v letech 2012-2016 (v Kč).....	58
Graf 16: Vývoj kapitálových výdajů v letech 2012-2016 (v Kč)	60
Graf 17: Struktura celkových výdajů podle odvětví v letech 2012-2016 (v %)	62
Graf 18: Vývoj hospodaření obce v letech 2012-2016 (v Kč).....	64

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Struktura veřejné správy v ČR	14
Obr. 2: Rozpočtový proces u obce	23
Obr. 3: Poloha obce Dolní Dobrouč	32
Obr. 4: Organizační schéma obce	34

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Počty členů zastupitelstva v závislosti na počtu obyvatel	19
Tab. 2: Rozpočtové určení daní pro obecní zřízení v roce 2016	26
Tab. 3: Sazby místních poplatků.....	27
Tab. 4: Přehled hlavních výdajových položek v rozpočtu obce	30
Tab. 5: Soustava informujících a monitorujících ukazatelů	31
Tab. 6: Počet obyvatel obce Dolní Dobrouč v letech 2012-2017	35
Tab. 7: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2012 (v Kč)	36
Tab. 8: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2013 (v Kč)	37
Tab. 9: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2014 (v Kč)	38
Tab. 10: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2015 (v Kč)	38
Tab. 11: Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2016 (v Kč)	39
Tab. 12: Příjmy obce v letech 2012-2016 (v Kč)	44
Tab. 13: Daňové příjmy v letech 2012-2016 (v Kč)	46
Tab. 14: Příjmy ze sdílených daní v letech 2012-2016 (v Kč)	48
Tab. 15: Příjmy z místních poplatků v letech 2012-2016 (v Kč)	50
Tab. 16: Kapitálové příjmy v letech 2012-2016 (v Kč)	53
Tab. 17: Běžné výdaje v letech 2012-2016 (v Kč)	58
Tab. 18: Kapitálové výdaje v letech 2012-2016 (v Kč)	60
Tab. 19: Odvětvové třídění výdajů v letech 2012-2016 (v Kč)	61

Tab. 20: Skutečné příjmy a výdaje v letech 2012-2016 (v Kč)	63
Tab. 21: Saldo celkového hospodaření obce v letech 2012-2016 (v Kč)	64
Tab. 22: Zůstatek celkového úvěrového zatížení v letech 2012-2016 (v tis. Kč).....	65
Tab. 23: Výdaje na veřejné osvětlení v letech 2012-2016 (v Kč)	68
Tab. 24: Veřejné osvětlení – návrh (v Kč).....	68
Tab. 25: Příjmy a výdaje víceúčelové sportovní haly v letech 2012-2016 (v Kč)	71
Tab. 26: Příjmy z poplatků ze psů při různých sazbách (v Kč)	73
Tab. 27: Příjem z daně z nemovitých věcí v závislosti na změně koeficientů (v Kč)	74
Tab. 28: Ceník půjčovného (v Kč).....	75

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Odměny za výkon funkce členům zastupitelstva (v Kč).....	I
Příloha 2: Rozpočet obce	II
Příloha 3: Koeficienty a násobky postupných přechodů	III
Příloha 4: Výše jednotlivých druhů přijatých dotací za sledované období (v Kč)	IV
Příloha 5: Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč č. 4/2015, o místním poplatku ze psů	V

PŘÍLOHY

Příloha 1: Odměny za výkon funkce členům zastupitelstva (v Kč)

Počet obyvatel obce	Uvolnění členové zastupitelstva obce		Neuvolnění členové zastupitelstva obce	Příplatek podle počtu obyvatel ke sloupcům 1, 2 ve výši; 3 až do	Neuvolnění členové zastupitelstva obce				Příplatek podle počtu obyvatel ke sloupcům 5-8
	Starosta	Místostarosta	Místostarosta		Člen rady	Předseda výboru	Člen výboru	Člen zastupitelstva	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Měsíčně v Kč		Měsíčně v Kč až do	Měsíčně v Kč	Měsíčně v Kč až do				
do 1 000	30 406	22 034	8 325	1 447 na každých 100 obyvatel	1 242	976	632	311	200
nad 1 000 do 3 000				14 455 + 216,10 Kč na 100 obyvatel nad 1 000 obyvatel	1 441	1 242	976	399	200
nad 3 000 do 10 000				18 774 Kč + 80,40 Kč na každých 100 obyvatel nad 3 000 obyvatel	1 829	1 441	1 242	442	288
nad 10 000 do 20 000				24 950 Kč + 55,60 Kč na každých 100 obyvatel nad 10 000 obyvatel	2 207	1 829	1 441	510	399
nad 20 000 do 50 000				29 950 Kč + 25,10 Kč na každých 100 obyvatel nad 20 000 obyvatel	2 428	2 207	1 829	566	399
nad 50 000 do 100 000				37 473 Kč + 9,00 Kč na každých 100 obyvatel nad 50 000 obyvatel	3 625	2 806	2 151	931	476
SM a města nad 100 000				41 975 Kč+ 7,60 Kč na každých 100 obyvatel nad 100 000 obyvatel	5 067	3 625	3 293	1 242	731
Brno, Plzeň, Ostrava				47 538 Kč + 7,40 Kč na každých 100 obyvatel nad 100 000 obyvatel	5 798	5 067	3 625	1 796	909

(Zdroj: Nařízení vlády č. 37/2003 Sb.)

Příloha 2: Rozpočet obce

Rozpočet obce	
Příjmy	Výdaje
<p>Běžné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daňové <ul style="list-style-type: none"> - svěřené daně - sdílené daně - místní poplatky - správní poplatky • nedaňové <ul style="list-style-type: none"> - poplatky za služby - příjmy od organizací - zisk obecních podniků • dividendy a úroky • transfery, dotace (běžné, neúčelové a účelové) 	<p>Běžné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mzdy a platy • povinné pojistné za zaměstnance • náklady materiálové • energie • nájemné • sociální dávky • výdaje na místní podniky • sankce • placené úroky • statní výdaje (např. dary) • dotace podnikům a jiným subjektům • neinvestiční příspěvky podnikům • výdaje na sdružování fin. prostředků
<p>Kapitálové:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z prodeje majetku • z prodeje akcií a podílů z majetku • kapitálové, účelové a neúčelové • úvěry • příjmy z emise obligací • přijaté splátky z půjček 	<p>Kapitálové:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na pořízení DHM a DNM • na nákup cenných papírů • na kapitálové dotace • na investiční příspěvky • na investiční půjčky • splátky úvěru
<p>Ostatní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doplňkové • přijaté sankční pokuty apod. 	<p>Ostatní</p>

(Zdroj: Buchta, 2016, s. 139)

Příloha 3: Koeficienty a násobky postupných přechodů

Obec s počtem obyvatel od-do	Koeficienty postupných přechodů	Násobky postupných přechodů
0-50	1,0000	$1,0000 * \text{počet obyvatel obce}$
51-2 000	1,0700	$50 + 1,0700 * \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 50}$
2 001-30 000	1,1523	$2\,136,5 + 1,1523 * \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 2 000}$
30 001 a více	1,3663	$34\,400,9 + 1,3663 * \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000}$

(Zdroj: Zákon č. 243/2000 Sb., příloha č. 2)

Příloha 4: Výše jednotlivých druhů přijatých dotací za sledované období (v Kč)

Dotace	Rok				
	2012	2013	2014	2015	2016
VPP - úřad práce	24 000	52 576	44 000	0	0
VPP – MPSV ČR	0	200 000	250 000	0	0
ČOV a kan. - FS	389 085	0	13 238 977	19 377 967	5 060 066
ČOV a kan. - SFŽP	22 887	0	778 764	1 139 880	297 651
EU peníze školám	527 608	0	0	0	0
Volby do ZK	92 000	0	0	0	127 600
Volby do EP	0	0	72 000	0	0
Volby do ZO	0	0	80 000	0	0
Volba prezidenta	0	93 120	0	0	0
Volby do PPS ČR	0	96 400	0	0	0
ZŠ - FS	0	0	1 327 867	0	0
ZŠ - SFŽP	0	0	78 110	0	0
MŠ - FS	0	0	233 096	5 435 221	0
MŠ - SFŽP	0	0	13 712	319 719	0
CAS – MV ČR	0	0	0	2 500 000	0
Ostatní	0	0	0	0	76 806
ND - SR v rám. SDV	1 314 500	1 226 500	1 226 700	1 224 800	1 230 700
CELK. ZE SR	2 370 080	1 668 596	17 343 226	29 997 587	6 792 823
ND pro SDHO	16 735	147 239	47 836	0	0
ND pro DPS	0	0	0	286 000	301 000
Na lesy	50 165	91 203	120 240	82 850	0
Na sousoší v HD	100 000	50 000	0	0	0
ID pro SDHO	30 000	0	0	300 000	0
CELK. Z ROZPOČTU PK	196 900	288 442	168 076	668 850	301 000
DOTACE CELKEM	2 566 980	1 957 038	17 511 302	30 666 437	7 093 823

(Zdroj: Závěrečné účty obce Dolní Dobrouč)

**Obec Dolní Dobrouč
Zastupitelstvo obce Dolní Dobrouč**

**Obecně závazná vyhláška obce Dolní Dobrouč
č. 4/2015,
o místním poplatku ze psů**

Zastupitelstvo obce Dolní Dobrouč se na svém zasedání dne 14. 12. 2015 usnesením č. 7 usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“) a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

**Článek 1
Úvodní ustanovení**

- 1) Obec Dolní Dobrouč touto vyhláškou zavádí místní poplatek ze psů (dále také „poplatek“).
- 2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“)¹.

**Článek 2
Poplatník a předmět poplatku**

- 1) Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem psa je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území obce Dolní Dobrouč.²
- 2) Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců.³

**Článek 3
Vznik a zánik poplatkové povinnosti**

- 1) Poplatková povinnost vzniká držiteli psa v den, kdy pes dovršil stáří tří měsíců, nebo v den, kdy nabyl psa staršího tří měsíců.

¹ § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích

² § 2 odst. 1 zákona o místních poplatcích

³ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

- 2) V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci.⁴
- 3) Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa (např. úhynem psa, jeho ztrátou, darováním nebo prodejem), přičemž se poplatek platí i za započatý kalendářní měsíc, ve kterém taková skutečnost nastala.

Článek 4 **Ohlašovací povinnost**

- 1) Držitel psa je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do 15 dnů ode dne jejího vzniku. Stejným způsobem je povinen oznámit také zánik své poplatkové povinnosti.
- 2) Povinnost ohlásit držení psa má i osoba, která je od poplatku osvobozena.
- 3) V ohlášení držitel psa uvede⁵
 - a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
 - b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka,
 - c) další údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, zejména stáří a počet držných psů, včetně skutečností zakládajících vznik nároku na osvobození od poplatku.
- 4) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je držitel psa povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁶

Článek 5 **Sazba poplatku**

Sazba poplatku za kalendářní rok činí:

	za prvního psa:	za každého dalšího psa téhož držitele:
Dolní Dobrouč a Horní Dobrouč	150,- Kč	225,- Kč
Lanšperk a část obce Kočtina	100,- Kč	150,- Kč

Článek 6 **Splatnost poplatku**

- 1) Poplatek je splatný nejpozději do 30. dubna příslušného kalendářního roku.
- 2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odstavci 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději do konce příslušného kalendářního roku.

⁴ § 2 odst. 3 a 4 zákona o místních poplatcích

⁵ § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁶ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

Článek 7 Osvobození

Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis⁷.

Článek 8 Navýšení poplatku

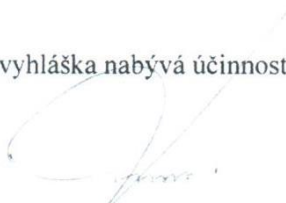
- 1) Nebudou-li poplatky zaplacený držitelem psa včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.⁸
- 2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁹

Článek 9 Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 4/2010, o místních poplatcích, ze dne 30. 11. 2010.

Článek 10 Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti 1. ledna 2016.

Ing. Vladimír Hovad
místostarosta

Pavel Šisler
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 15. 12. 2015

Sejmuto z úřední desky dne: 15. 1. 2016

Zveřejnění vyhlášky bylo shodně provedeno na elektronické úřední desce.

⁷ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁸ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁹ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích